

30к-2

10521

5873

ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЇН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЗА ЛЕНИНСКУЮ ВУЧОБУ

О Р Г А Н
КУЛЬТПРОПУ
Ц И К П /Б/Б

ЧЕРВЕНЬ

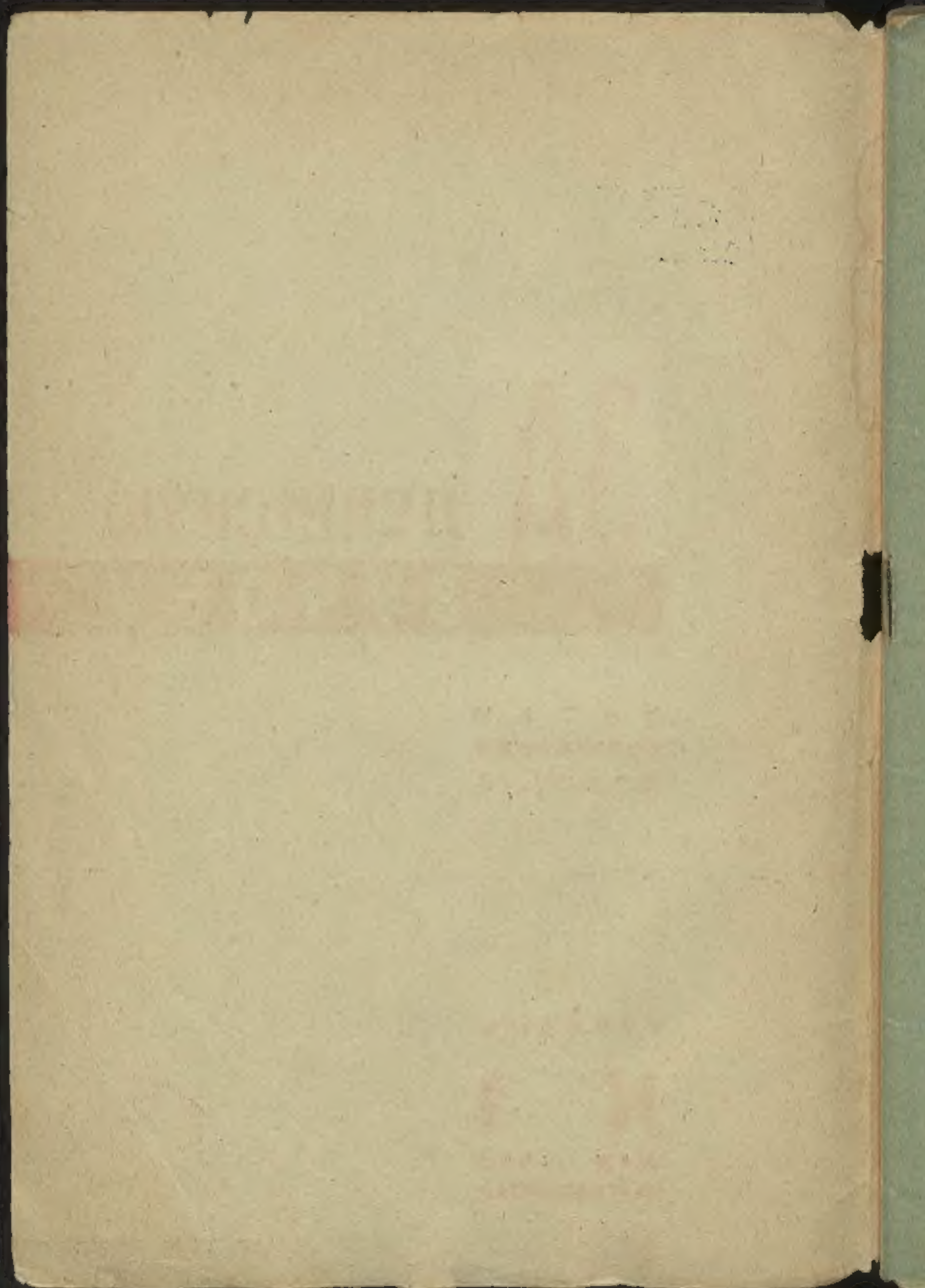
N 1

Д В Б 1932

ПАРТМАССОЗНАТ

ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЇН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

Зок-2

10521

О.-А. Д. У. К.
С.-А. П. Б.
1918

ЗА ЛЕНИНСКУЮ ВУЧОБУ

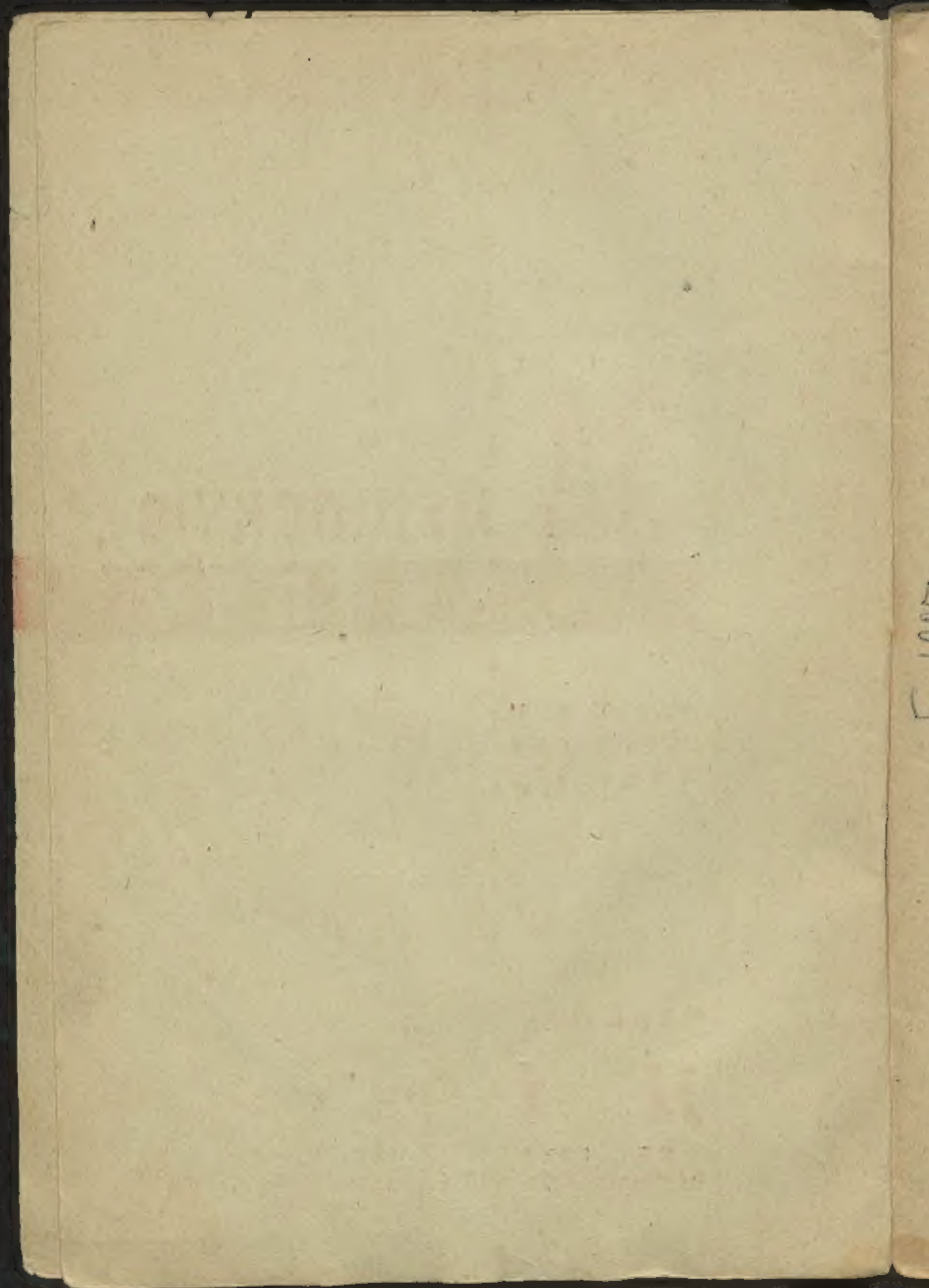
О Р Г А Н
КУЛЬТПРОПУ
Ц И К П / Б / Б

ЧЕРВЕНЬ

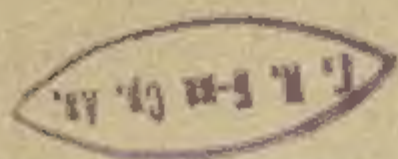
№ 1

Д В Б 1932
ПАРТМАССЭКТАР

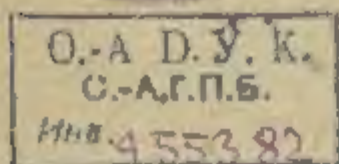

ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЇН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЗА ЛЕНІНСКУЮ ВУЧОБУ

ОРГАН КУЛЬТПРОПУ ЦК КП(б)Б

№ 1

ЧЭРВЕНЬ 1932

ВЫХОДЗІЦЬ 2 РАЗЫ У МЕСЯЦ

ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА БЕЛАРУСІ
ПАРТМАССЭКТАР
МЕНСК

1932

БД 100X

Літпраўка Н. Бокая
Корэктар В. Сакалоўская
Тэхрэдактар І. Жыгар
Здадана ў друкарню 16-VI—32 г.
Падысана да друку 6/VII—32 г.

Заказ № 1446. 5.000 экз. (3⁸/₄ арк.). Уп. Галоўлітбелу № а 528.

Друкарня імя Сталіна.

АД РЭДАКЦЫІ

З чэрвеня м-ца г./г. будзе рэгулярна выходзіць масавы паўтарадэкадны журнал „За ленінскую вучобу“ орган Культпропу ЦК КП(б)Б. Журнал „За ленінскую вучобу“ ставіць перад сабой наступныя задачы:

1. Весці барацьбу за аўладаньне марксысцка-ленінскай тэорыяй членамі і кандыдатамі партыі, комсамольцамі і шырокім актывам рабочых і колгаснікаў, за ўзбраеньне іх праз бальшавіцкую прапаганду гэтай тэорыяй, якая мобілізуе пролетарыят, колгаснае сялянства і „заўтрашніх колгаснікаў“ на актыўны, сьвядомы ўдзел у пабудове бяскласавага соцыялістычнага грамадства. Журнал „За ленінскую вучобу“ ставіць сваёй задачай дапамагчы выхоўваньню ў духу інтэрнацыянальнай солідарнасьці, аўладаньню культурай нацыянальнай па форме і пролетарскай па зьмесьце; зразуменьню ленінскай нацыянальнай політыкі. Журнал „За ленінскую вучобу“ ставіць сваёй мэтай барацьбу супроць скажэньняў марксысцка-ленінскай тэорыі, супроць ухілаў ад генэральнай лініі партыі і прымірэнства да іх. Супроць правага ўхілу, як галоўнай небясьпекі, „левага“ опартунізму, супроць трацкізму—перадавога атраду контррэвалюцыйнай буржуазіі і супроць працягваньня трацкісцкай контрабанды. Барацьба на два фронты,—за рэалізацыю ўказаньняў правадыра партыі т. Сталіна, за папулярызацыю і прасоўваньне дырэктыў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б да кожнага рабочага, колгасніка і аднаасобніка—бедняка і серадняка, праз усю сыстэму бальшавіцкай прапаганды—вось задачы, якія ставіць перад сабой журнал.

2. Журнал „За ленінскую вучобу“ будзе абслугоўваць прапагандыстаў і слухачоў сярэдніх і нізавых зьвеньняў партасьветы, прапагандыстаў РК і ГК, парткому, ячэйкі, інструктароў па партасьвеце.

3. Аказваць дапамогу ў справе арганізацыі марксысцка-ленінскага выхавання членаў і кандыдатаў партыі, комсамолу і беспартыйнага актыву, у справе выхоўвання з новага папаўнення партыі стойкіх ленінцаў-большавікоў, у справе падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі кадраў ячэйкавага і раённага, партыйнага і комсамольскага актыву, у прыватнасці перападрыхтоўкі новых кадраў рабочых, саўгасных і колгасных прапагандыстаў.

Журнал „За ленінскую вучобу“ будзе дапамагаць цеснай увязцы партвучобы з задачамі соцбудаўніцтва, увязцы вучобы з барацьбой за прамфінплян на кожным прадпрыемстве, заводзе, новабудоўлі, саўгасе, колгасе, МТС, у цэху, брыгадзе, зьмене; перабудове сеткі партасъветы прымяняльна да нізавога вытворчага зьвяна; дыфэрэнцыраванаму падыходу ў партвучобе.

4. Асьвятляць пытанні арганізацыі і мэтадыкі партыйнай прапаганды, вопыт прапагандысцкай работы і становішча вучобы ў раёнах, на прадпрыемствах, у колгасах, МТС, саўгасах, у ВНУ, ВТНУ, установах.

5. Абслугоўваць прапагандыстаў вучэбнымі плянамі, праграмамі і іншымі мэтадычнымі і справаздачнымі матэрыяламі па асноўных пытаннях соцыялістычнага будаўніцтва і міжнароднага становішча; аглядамі літаратуры для сеткі партасъветы; консультацыямі па політычных і гаспадарчых пытаннях.

6. Усе гэтыя задачы толькі тады будуць выкананы з посьпехам, калі Культпропы, сакратары парткомаў, ячэек КП(б)Б і ЛКСМ, прапагандысты і слухачы прымуць актыўны ўдзел у рабоце „За ленінскую вучобу“. Чакаем ад вас матэрыялаў аб вопыце работы па партыйнай, комсамольскай вучобе, аб пераходзе на летнія формы, аб становішчы прапагандысцкіх кадраў, падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі кадраў рабочых, колгасных і саўгасных прапагандыстаў, аб становішчы мэтадыкі і арганізацыі партыйнай і комсамольскай асьветы, аб разгортваньні соцспарбніцтва ў сыстэме партыйнай і комсамольскай асьветы, аб увязцы тэорыі з практыкай, аб завочнай вучобе. Чакаем вашы запатрабаванні да журналу „За ленінскую вучобу“.

ПАСТАНОВА

сакратарыяту ЦК КП(б)Б аб становішчы марксысцка-ленінскага выхавання на прадпрыемствах г. Барысава

I. Прызнаць, што работа па марксысцка-ленінскім выхаванні партарганізацыяй вядучых прадпрыемстваў г. Барысава—сарвана. Сетка партасъветы, якая нездавальняюча працавала ў асення-зімовы перыод (на Бярэзінскім комбінаце было ахоплена—16 проц. канд. і 14 проц. маладых членаў КП(б)Б, на „Домбале“—21 проц. кандыдатаў і 50 проц. маладых членаў КП(б)Б і т. д.), у цяперашні час не працуе. Райком КП(б)Б і парткомы прадпрыемстваў не забяспечылі сыстэматычнага канкрэтна-операцыйнага кіраўніцтва гэтым адказнейшым вучасткам работы, не арганізавалі партыйна-выхаваўчай работы з новымі папаўненнямі партыі, ня гледзячы на тое, што толькі за апошнія два кварталы (IV кв. 1931 г. і I кв. 1932 г.) партарганізацыя вырасла на 328 чал. (129 + 199 чал.) новых кандыдатаў КП(б)Б, не разгарнулі шырокай політвыхаваўчай работы сярод рабочых прадпрыемстваў г. Барысава,—гэтым самым ня выканалі неаднаразовыя пастановы ЦК па гэтым пытанні.

Адзначыць, што важнейшыя рашэнні партыі (рашэнні XVII партконференцыі і XIV з'езду КП(б)Б, пастановы сакавіцкага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б у партарганізацыях прадпрыемстваў і сярод рабочых апошніх прапрацаваны слаба.

II. Сакратарыят ЦК КП(б)Б лічыць, што такое становішча па кіраўніцтве марксысцка-ленінскай прапагандай ставіць пад пагрозу выкананне важнейшых дырэктыў партыі аб выхаванні новых папаўненняў партарганізацыі і новых папаўненняў рабочае клясы. Сакратарыят ЦК лічыць адносіны, якія наглядаюцца к кіраўніцтву партыхаваўчай работы на прадпрыемствах з боку парткомаў, аддзелаў РК (культпропагандзелу і рэд. газеты „Большавік Барысаўшчыны“), недапушчальнымі і разглядае іх, як недацэнку марксысцка-ленінскага выхавання партарганізацыі і рабочых калектываў.

III. Сакратарыят ЦК КП(б)Б пастанаўляе:

1) За зрыў марксысцка-ленінскага выхавання партарганізацый і комсамолу на прадпрыемствах г. Барысава, за няўважлівыя адносіны да політасветнай работы сярод беспартыйных рабочых гэтых прадпрыемстваў загадчыку культпропам Барысаўскага РК КП(б)Б т. Лінгу, незабяспечыўшаму рэалізацыю дырэктыў ЦК КП(б)Б па марксысцка-ленінскім выхаванні—абвясціць вымову і зняць з працы. Папярэдзіць РК КП(б)Б і парткомы Бярэзінскага комбінату і Горкомбінату аб недапушчальнасці тых адносін да марксысцка-ленінскага выхавання партарганізацый, комсамолу і політасветнай работы сярод беспартыйных рабочых, якія наглядаюцца з боку гэтых парткомаў.

2) Прапанаваць райкому КП(б)Б, парткомам і ячэйкам КП(б)Б прадпрыемстваў у 2-дзённы тэрмін аднавіць работу сеткі партасветы на прадпрыемствах, якая спыніла сваю работу, значна пашырыўшы яе з мэтай забяспечання найбольш поўнага ахопу марксысцка-ленінскім выхаваннем шырокіх мас партыйцаў, комсамольцаў і беспартыйных рабочых. Паставіць у цэнтры ўвагі работу з новымі папаўненнямі і прапандыстамі, усёй сістэмай парткіраўніцтва забяспечыць падвышэнне якасці марксысцка-ленінскай прапанды і ідэолёгічную вытрыманасць выкладання. Шырока разгарнуць дапаўніцельныя формы партвыхавання, прыцягваючы для работы ў іх гарадзкі і раённы партактыў. Праз усю сістэму марксысцка-ленінскай прапанды мобілізаваць партарганізацыі на вывучэнне прынцыпаў бальшавізму і асноўных рашэнняў партыі па сацыялістычным будаўніцтве, кіруючыся паказаннямі т. Сталіна.

3) Райкому КП(б)Б і парткомам прадпрыемстваў забяспечыць сетку партыйнай асветы стала працуючымі прапандыстамі, стварыўшы ўмовы для іх падрыхтоўкі.

4) Прапанаваць культпропу ЦК КП(б)Б выдзеліць брыгаду для правядзення растлумачальнай работы ў Барысаўскай арганізацыі данай пастановы і дапамогі апошняй у наладжванні марксысцка-ленінскага выхавання.

5. Гэтую пастанову апублікаваць у друку.

ЗЬМЕСТ І ФОРМЫ ПАРТЫЙНАЙ ВУЧОБЫ

На канфэрэнцыі аграрнікаў-марксыстаў т. Сталін констатаваў той факт, што за нашымі практычнымі поспехамі не пасьпявае тэарэтычная мысль, што мы маем некаторы разрыў паміж практычнымі поспехамі і развіццём тэарэтычнай мыслі. Гэта правільна і ў адносінах партыйнай асьветы ў шмат якіх раёнах.

„Без непрымірнай барацьбы з буржуазнымі тэорыямі на базе марксысцка-ленінскай тэорыі немагчыма дабіцца поўнай перамогі над клясавымі ворагамі“ (Сталін).

Трэба пакаячыць з опартуністычнымі адносінамі да партыйнай вучобы, якія дзе-ні-дзе яшчэ праскальзваюць.

„Апіраючыся на рэвалюцыйную тэорыю марксызму, прадстаўляючую агульныя і працяглыя інтарэсы клясы ў яе цэлым, партыя ўвасабляе адзінства пролетарскіх прынцыпаў, пролетарскай волі, пролетарскага рэвалюцыйнага дзеяння“ (з праграмы Комінтэрну). Уся сыстэма бальшавіцкай прапаганды павінна быць увязана са штодзённымі задчамі соцыялістычнага будаўніцтва. „Марксызм—ня догма, а кіраўніцтва да дзеяння“ (Сталін).

Значэньне рэвалюцыйнай тэорыі ў тым, што яна—кіраўніцтва для рэвалюцыйнага дзеяння, у тым, што „ролю перадавога барацьбіта можа выканаць толькі партыя, кіруемая перадавой тэорыяй“ (Ленін). Адрыв тэорыі ад практыкі, веды без работы, без барацьбы, або, як гаварыў Ленін, „кніжнае веданьне камунізму з камуністычных брошур і твораў нічога ня варты, бо яно прадаўжае-б стары разрыў паміж тэорыяй і практыкай, той стары разрыў, які зьяўляўся найагіднейшай рысай старога буржуазнага грамадства“. Тэорыя не павінна быць адарвана ад практыкі, ад вопыту барацьбы і будаўніцтва, бо „тэорыя ёсць вопыт рабочага руху усіх краін, узяты ў яго агульным выглядзе

Вядома, тэорыя робіцца беспрадметнай, калі яна ня звязваецца з рэвалюцыйнай практыкай, таксама як і практыка робіцца сьляпой, калі не асьвятляе сабе дарогу рэвалюцыйнай тэорыяй. Але тэорыя можа пер тварыцца ў найвялікшую сілу рабочага руху, калі яна складаецца ў непарыўнай сувязі з рэвалюцыйнай практыкай". (Сталін).

„Тэорыя, калі яна звязваецца сапраўднай тэорыяй, дае практыкам сілу орыентыроўкі, яснасьць пэрспэктывы, упэўненасьць у рабоце, веру ў перамогу нашай справы" (Сталін). Вось гэтага і не разумеюць тыя опартуністы, якія з-за дрэў ня бачаць лесу, якія практычнай рабоце, чарговым задачам соцыялістычнага будаўніцтва процістаўляюць партыйную вучобу разважаньнямі, што ёсьць б'льш важныя рэчы (напрыклад, пасяўная кампанія або выкананьне прамфінпляну), чым партыйная вучоба. Не разумеючы, што сыстэма бальшавіцкай прапаганды павінна мобілізоўваць слухачоў на выкананьне чарговых задач партыі, яны ў сілу гэтага ня могуць увязаць тэорыю з практыкай, разрываюць іх, робяць тэорыю беспрадметнай, а практыку ператвараюць у простае дзяляцтва, якое гранічыць з няўменьнем працаваць па новаму прымяняльна да новай абстаноўкі, да новых задач. Увязка тэарэтычнай вучобы з выкананьнем народнагаспадарчых плянаў павінна быць у што-б там ні было, бо „рэальнасьць нашай праграмы—гэта жывыя людзі, гэта мы з вамі, наша воля да працы, наша гатоўнасьць працаваць па-новаму, наша рашымасьць выканаць плян" (Сталін).

Задачы, пастаўленыя XVII партконференцыяй і XIV зьездам КП(б)Б павінны быць распрацаваны партыйнай сеткай так, каб „захапіць яскравай і яснай пэрспэктывай" (Ленін).

Неабходна давесці да сазнаньня кожнага працоўнага алошя я рашэньні ЦК і СНК аб сельгаспадатку, аб збожжа і жыўелазатаўках і разгортваньні колгаснага гандлю. „Недастаткова быць рэвалюцыянерам і староньнікам соцыялізму або камунізму наогул. Трэба ўмець знайсці ў кожны момант тое асобнае звязно ланцугу, за якое трэба ўсімі сіламі ўхапіцца, каб утрымаць увесь ланцуг і грунтоўна падрыхтаваць пераход да наступнага звязна"... „У даны момант... такім звязном звязваецца ажыўленьне унутранага гандлю пры яго правільным дзяржаўным рэгуляваньні.", так гаварыў Ільліч аб гандлі ў аднаўленчы пэрыод. Цяпер, калі звыш 60 проц. бядняцкіх і сярэдняцкіх гаспадарак колектывізавана, калі да канца 2-й пяцігодкі павінна быць павялічана снажэньне

працоўнага насельніцтва ў 2—3 разы, калі „толькі на аснове разгортвання тавараабароту магчыма забяспечыць далейшае палепшаньне снабжэньня рабочых і працоўных вёскі прамысловымі таварамі і прадуктамі сельскай гаспадаркі“ (XVII канфэрэнцыя ЎсеКП(б),—колгасны гандаль становіцца вялізарнейшым фактарам разгортвання тавараабароту. Апошнія пастановы ЦК і СНК робяць глыбокі пералом у бок ўзмацненьня колгаснага гандлю, які зьяўляецца савецкім гандлем, паколькі колгасны сэктар зьяўляецца соцыялістычным сэктарам.

„Умець у кожным тэарэтычным тэзісе.—гаварыў т. Кагановіч,— знайсці прымяненне яго да вострых, актуальных пытанняў сёнешняга дня, разумець адзіства супроцьлегласці ў рэчаіснасць“, вось якія патрабаванні працяўляюць ячэйкам, прапандыстам новая абстаноўка, новыя ўмовы.

Ячэйкі і прапандысты павінны выходзіць з таго сталінскага палажэння, што трэба „ўзнімаць масы да ўзроўню сазнаньня партыі і забяспечыць, такім чынам, падтрыманьне мас, іх гатоўнасць да рашучай барацьбы“.

Асабліва незадавальняюча пастаўлена партасьветная работа з кандыдацкім складам партыі і маладымі членамі партыі. На гэтым вучастку трэба ўмець спалучаць прапаганду сучасных задач, высоўваемых партыяй, з гісторыяй „большавізму, узьнікшага на гранітнай тэарэтычнай аснове марксызму“ (Ленін), таго большавізму, які „прарабіў гісторыю, што па багацьці вопыту ня мае сабе роўнай у сьвеце“ (Ленін), не адрываючы большавізм ад ленінізму. „Гэтыя дзьве назвы аднаго і таго-ж прадмету. Таму тэорыя расьсячэньня ленінізму на дзьве часткі ёсьць тэорыя разбурэньня ленінізму, ёсьць тэорыя падмены ленінізму трацкізмам“ (Сталін).

Кандыдаты і маладыя члены партыі павінны ведаць асновы гісторыі партыі, „гісторыя большавіцкай партыі гэта не архіў, а кіраўніцтва да дзеяньня, якое дае ключ да разуменьня і вырашэньня самых актуальных праблем соцыялістычнага будаўніцтва ў СССР і барацьбы сусьветнага пролетарьяту“ (З прамовы т. Постышава на III пленуме ЦК УсеЛКСМ).

„Гісторыя ленінскай УсеКП(б) —вось аснова для рэвалюцыйнага выхаваньня новых кадраў пролетарскіх рэвалюцыянераў у нашай краіне і ва ўсім сьвеце“ (там-жа).

Партыйцы і комсамольцы абавязаны ведаць, што „ленінізм зьяўляецца інтэрнацыянальным вучэньнем пролетараў усіх краін“

(Сталін), што „большавізм склаўся і выхаваўся ў базупынных баёх супроць народнікаў, эсэраў, легальных марксыстаў, экономістаў, меншавікоў, ліквідатараў, цэнтрыстаў, супроць „левых“ унутры большавіцкіх радоў—адзавістаў, упяродаўцаў, супроць прымірэнцаў, супроць правых ухілістаў і контррэвалюцыйнага трацкізму“ (Постышаў).

Партыйцы і комсамольцы абавязаны ведаць, што „ленінізм ёсць марксызм эпохі імперыялізму і пролетарскіх рэвалюцый“, што „ленінізм зьяўляецца далейшым разьвіцьцём марксызму“ (Сталін). У пісьме ў журнале „Пролетарская рэволюцыя“ т. Сталін пісаў, што „ленінізм нарадзіўся, вырас і ўмацаваўся у бязьлітаснай барацьбе з опартунізмам усіх масьцей, у тым ліку з цэнтрызмам на Захадзе (Кауцкі), з цэнтрызмам у нас (Троцкі і інш.). Гэтага ня могуць адмаўляць нават прамыя ворагі большавізму. Гэта—аксыома“.

Як жа члены партыі і комсамольцы могуць гэтага ня ведаць, калі „гэтага ня могуць адмаўляць нават прамыя ворагі большавізму, калі гэта—аксыома“.

Але факты няведаньня асноў гісторыі партыі некаторымі членамі партыі, кандыдатамі і комсамольцамі выяўлены ў сувязі з правэркай марксыска-ленінскага выхаваньня ў некагортных арганізацыях КП(б)Б (Менск, Гомель, Віцебск, Барысаў, Рэчыца). Значыцца, „задача заключаецца ў тым, каб узброіць гэтыя каары разуменьнем большавіцкай пастаноўкі пытаньня аб барацьбе на два фронты, уменьнем разьбірацца ў асаблівасьцях праяў опартунізму на кожным даным гістарычным этапе і распазнаць яго ў якіх-бы масках ён не выступаў“ (Постышаў).

Якое вялізарнейшае значэньне мае тэорыя, відаць хаця-б з таго, што ў рэзолюцыі аб большавізацыі партый Комінтэрну, пашыраны пленум ІККІ запісаў яшчэ ў 1925 г., што „недастатковая ўвага да тэорыі, якая заўважаецца ў радзе партый, зьяўляецца буйнейшай перашкодай да сапраўднай большавізацыі партый Комінтэрну. Пры „цяжкіх“ адносінах да тэарэтычных ухілаў і г. д. і т. п. ня можа быць і гутаркі аб сапраўднай большавізацыі партый. Аўладаньне тэорыяй левінізму ёсць прадпасылка пасьпяховай большавізацыі партыі“.

Само сабой зразумела (а шмат якія ячэйкі гэтага сабе не ўсьвядомілі), што кандыдаты партыі абавязаны ведаць статут і праграму партыі і Комінтэрну. Вынікі правэркі марксыска-ленінскага выхаваньня па ўказаных арганізацыях даюць права

гаварыць, што ў шмат якіх ячэйках у гэтых адносінах справа абстаіць ня зусім добра.

У другім параграфі статуту партыі запісана: „новыя члены прымаюцца з ліку кандыдатаў, прашоушых школу політычнай граматы і ўстаноўлены кандыдацкі стаж“. Вось гэты параграф статуту ня ўсюды выконваецца, бо каля палавіны кандыдатаў ня ўцягнуты ў на-дыдзкія школы, г. зн. не праходзяць „школы політычнай граматы“.

У сёмым параграфі статуту партыі запісана: „Усе асобы, жадзючыя ўступіць у лік членаў партыі, праходзяць кандыдацкі стаж, які мае на мэце грунтоўнае азнаямленьне з праграмай і тактыкай партыі і праверку асабістых якасьцяў кандыдата“.

Партыйныя школы і пропагандысты стаба ведаюць гэтыя „асабістыя якасьці кандыдатаў“, ня ўдзельнічаюць пры пераводзе кандыдата ў члены партыі, не падрыхтоўваюць кандыдата да пачэснай ролі члена камуністычнай партыі, калі гэтыя кандыдаты не праходзяць у кандыдацкай школе статуту і праграмы партыі і Комінтэрну, гісторыі бальшавізму, задач 2-ой пяцігодкі, асноў эканамічнай і нацыянальнай політыкі партыі. Кандыдат павінен, у абавязковым парадку, а не ў добразхвотным, прайсьці кандыдацкую школу. Кандыдаты, як і члены партыі, павінны змагацца на два фронты. Як з правым ухілам, які зьяўляецца таму галоўнай небясьпекай, што „ён адлюстроўвае кулацкую небясьпеку, а кулацкая небясьпека ў даны момант разгорнутага наступленьня і кэрчаваньня карэньняў капіталізму зьяўляецца асноўнай небясьпекай у краіне“ (Сталін), ня гледзячы на тое што пытаньне „хто каго“ і ў горадзе і ў вёсцы вырашана на карысьць соцыялізму, так і з „левым“ опартунізмам.

Кандыдаты, як і усе члены партыі, павінны ведаць, што „сутнасьць трацкізму заключаецца перш за ўсё ў адмаўленьні магчымасьці пабудаваньня соцыялізму ў СССР сіламі рабочай клясы і сялянства нашай краіны“ (Сталін), што зараз трацкізм—перадавы атрад контррэвалюцыйнай буржуазіі.

Кандыдаты, як і члены партыі, абавязаны ведаць, што такое „левы“ опартунізм, яго сутнасьць, у прыватнасьці, што ён адлюстроўвае імкненьне пераскакваць праз няўхільны на даным адрэзку часу этап соцыялістычнага будаўніцтва. Гэта выражаецца, у прыватнасьці, у імкненьні да ліквідацыі грошай і пераходу да непасрэднага прадуктаабмену, што процістаўляецца лініі партыі на разгортваньне савецкага гандлю, узмацненьне гаспадарчага разьліку; у імкненьні пераскочыць праз існуючую арцельную форму

колгасу да саўгасаў і комун, што процістаўляецца генэральнай лініі партыі на арганізацыйна-гаспадарчае умацаваньне колгасзў у іх форме с.-г. арцелі, як асноўнай форме на даным этапе. Усе гэтыя „лявацкія“ загібы льюць ваду на млын клясавага ворага.

Кандыдаты абавязаны ведаць тактыку партыі, якая прадстаўляе сабой „політычныя паводзіны, або характар, напрамак, спосабы яе політычнай дзейнасьці“ і яе стратэгію, якая прадстаўляе сабой „азначэньне напрамку галоўнага ўдару пролетарыяту на аснове данага этапу рэволюцыі, выпрацоўка адпаведнага пляну распаляжэньня рэволюцыйных сіл“ (Сталін). Ведаць, што „стратэгія і тактыка ленызму ёсьць навук а б кіраўніцтве рэволюцыйнай барацьбой пролетарыяту“ (Сталін).

Буйнейшай задачай, якая стаіць перад партыйнымі арганізацыямі, зьяўляецца задача падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі рабочых, саўгасных і колгасных прапагандыстаў. Яшчэ да рэволюцыі т. Ленін у пісьме да слухачоў школы на востраве Капры пісаў: „Ва ўсякай школе самае важнае—ідэйна політычны напрамак лекцый. Чым азначаецца гэты напрамак? Цалкам і выключна складам лектароў. Вы вельмі добра разумеете, таварышы, што ўсякі „кантроль“, усякае „кіраўніцтва“, усякія „програмы“, статуты“ і інш., усё гэта пусты гук у адносінах да складу лектароў“.

У гэтых адносінах у партасьветнай сетцы ня ўсё абстаіць добра: недастатковая кваліфікацыя прапагандыстаў, недастатковая колькасьць іх, цяжучасьць іх складу, ня гледзячы на ​​неаднаразовыя дырэктывы ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б аб замацаваньні прапагандыстаў.

У апошняй дырэктыве Культпропу ЦК УсеКП(б) выразна і ясна сфармулявана дырэктыва аб тым, што трэба забараніць на год перакідку рабочых, саўгасных і колгасных прапагандыстаў на іншую работу, вызваліўшы іх ад іншых партнагрузак.

ЦК КП(б)Б у сваёй пастанове ад 17 мая 1932 г. указаў, што рад раёнаў — Быхаўскі, Талачынскі, Уваравіцкі, Плешчаніцкі, Церахоўскі і інш. ня выконваюць гэтых пастаноў і ўказаў гэтым раённым камітэтам партыі на недапушчальнасьць гэтых адносін да рашэньняў партыі, даручыўшы Культпропу ЦК КП(б)Б правярыць выкананьне пастановы ЦК.

Неабходна змагацца за кожнага прапагандыста, стварыць яму ўмовы для яго работы, штодзённа дапамагаць яму. Ёсьць факты, калі ня толькі паасобным прапагандыстам, але і прап-групам, якія працуюць на мясцох, ве даецца дапамога з боку

райкоцаў. З падобнымі опартуністычнымі адносінамі да прапагандыстаў і пропгруп трэба скончыць. Трэба сыгналізаваць аб гэтым у мясцовы і цэнтральны друк. Асабліва гэта датычыцца Лельчыцкага райкому КП(б)Б, які зрывае работу пропгрупы ЦК КП(б)Б.

Форма вучобы павінна адпавядаць зместу і паставленым мэтам поўнага ахопу партыйнай сеткай членаў, кандыдатаў комсамолу і беспартыйнага рабочага і колгаснага актыву і ўзьяцяцця як сьці вучобы.

Да стацыянарных форм масавай партасьветы адносяцца 6-месячная школа, якая зьяўляецца скарачанай ВСПШ, гадавая школа (гэта ВСПШ для назавога партактыву); 3-месячная школа двух тыпаў: першага тыпу—3-месячная школа, абавязковая для кандыдатаў, і другога тыпу—3-месячная павышанай ступені для кандыдатаў і членаў партыі, больш падрыхтаваных, але ня скончыўшых школы 1-га тыпу, або скончыўшых, але якія па сваёй палітычнай падрыхтаванасьці маюць патрэбу ў перападрыхтоўцы, але яшчэ слэба падрыхтаваных каб, вучыцца ў ВСПШ.

Зьмест вучобы гэтых абодвух тыпаў, магчыма і паралельна працуючых школ (там, дзе ёсьць контынгент для абодвух тыпаў школ) аднолькавы, але пры разьмеркаваньні ўлічваецца ступень падрыхтаванасьці.

Зьмест вучобы ў гэтых абодвух тыпаў трохмесячных школ наступны: вывучэньне праграмы і статуту партыі і Комінтэрну, гісторыі бальшавізму і вопыту барацьбы на два фронты на падставе пісьма т. Сталіна і задач партыі ў новай абстаноўцы соцыял-стычнага будаўніцтва і разгортваньня міжнароднага рэвалюцыйнага руху; задач другой пяцігодкі ў сьвятле пастаноў XVII партконфэрэнцыі і XIV зьезду КП(б)Б у прыватнасьці другой пяцігодкі БССР. Вывучэньне апошніх пастаюў ЦК і СНК аб збожжа і жывёлазагатоўках і разгортваньні колгаснага гандлю. Што датычыцца 6-месячных і гадавых ВСПШ, дык яны карыстаюцца з і чэрвеня 2-месячным перапынкам, але слухачы гэтых школ, як і тыя, хто яшчэ не ахоплены сеткай партасьветы, павінны пераключыцца на летнія формы вучобы: ударныя дні вучобы, кароткатэрміновыя школы і курсы, тэматычныя гурткі, гурткі бягучай палітыкі, лекцыі, марксыска-ленінскія гурткі і на вучобу ў стацыянарнай сетцы—трохмесячных школах.

Улічваючы асаблівыя ўмовы работнікаў воднага транспарту, работнікаў дарожнага будаўніцтва, торфзаводаў і т. д., неабходна

прымяніць гібкія формы ахопу як партыйцаў, комсамольцаў, так і беспартыйнага актыву партыхаваўчай работай, скарыстаўшы найбольш прыймальныя формы вучобы, прымяняльна да ўмоў данага віду работы.

Програмы для горфарабочых, разьлічаныя для першапачатковай 3—4 месячнай школы, можна скарыстаць і для работнікаў ваднага транспарту, славу, будаўнікоў, рабочых дарожнага будаўніцтва. Гэтыя праграмы ёсць у культпропах раенных камітэтаў партыі, якія атрымалі іх ад Культпропа ЦК КП(б)Б.

Да летніх форм вучобы адносяцца таксама арганізацыя дзён політвучобы ў колгасных і саўгасных брыгадах, ударныя дні вучобы, прапагандыцкія суботнікі і васкрэсьнікі.

З усяго ўказанага зусім відавочна тая колёсальная і адказнейшая работа, якая павінна і будзе праведзена арганізацыямі партыі і комсамолу на аўладаньні марксысцка-ленінскай тэорыяй.

Улазаўі Клімаў

РАЗВАЛ ПАРТАСЬВЕТЫ НА БУЙНЕЙШЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАХ г. БАРЫСАВА

„Вядома таксама, што многія сучасныя практыкі-ленінцы ня вельмі мілуюць тэорыю ісабліва ў сувязі з тым бяздоўнем практычнай работы, якую прымушаны яны несці па абстаноўцы... Імкненне практык ў адмахнуцца ад тэорыі супярэчыць усяму духу ленінізму і мае вялікія небяспекі для справы“ (Сталін, *Вопросы ленинизма*, стар. 16).

Гор. Барысаў зьяўляецца адным з буйнейшых прамысловых цэнтраў Беларусі, у ім знаходзяцца такія буйнейшыя прадпрыемствы, як шклозавод—Домбаль, Бярэзінскі комбінат, дрэваапрацоўчы комбінат „Комінтэрн“, Горкомбінат і інш. Некаторыя з іх маюць ня толькі рэспубліканскае, але і ўсесаюзнае значэнне. Агульная колькасць рабочых, занятых ва ўсіх відах прамысловасці, складае 13 тысяч чалавек. Вялізарныя задачы па выкананні вытворчай праграмы, пастаўленыя перад прамысловасцю ў 4-м заключным годзе пачцігодкі прыцягваюць у рады пролетарыату новыя кадры рабочых. Расшырэнне вытворчасці і палпаўненне прадпрыемстваў новым абсталяваннем ставіць задачу аўладання тэхнікай вытворчага працэсу, асабліва новымі палпаўненнямі рабочых, якія нядаўна прышлі ў цэхі. Вялікі процант рабочых—гэта рабочыя, якія нядаўна прышлі на фабрыку, завод, маюць зусім невялікі стаж вытворчай работы, маладых па сваім узросце (пераважная частка да 28—30 гадоў) і якія не парвалі сувязі з вёскай і г. д. Вось прыклад: па Бярэзінскім комбінаце з усеі колькасці рабочых у 2330 чал. 1936 ч. са стажам ніжэй 5 гадоў. Адначасова з гэтым асаблівыя вытворча-бытавыя ўмовы рабочых, як многазьменнасць, наўнасьць значнай праслойкі жанчын-работніц, звязаных з сям'ей, іх нізкія політычны і агульны ўзровень, з усеі вострасцю

ставяць задачу разгортвання шырокай політыка-выхаваўчай работы, якая павінна забяспечыць выкананьне і перавыкананьне прамфінпляну заключнага году пяцігодкі.

Партарганізацыі на гэтых прадпрыемствах г. Барысава характарызуюцца наяўнасьцю пераважнай часткі маладых членаў са стажам з 1929—1931 г., значнай праслойкай кандыдатаў, якія даходзіць на асобных прадпрыемствах да 50 проц. і больш, пры параўнальна нізкай політычнай і агульнай іх падрыхтаванасьці.

Вось карціна складу партарганізацыі на вядучых прадпрыемствах г. Барысава.

Завод „Домбаль“ . . . . 78 членаў КП(б)Б, 43 кандыдатаў.

Дрэваапрацоўчы комбінат

„Комінтэрн.“ . . . . 95 . . . 72 .

Горкомбінат. . . . . 65 . . . 32 .

Фабрыка „Бярэзіна“ . . 190 . . . 200 .

Усе гэтыя моманты з усёй вострасьцю ставілі перад партарганізацыяй Барысаўшчыны пытаньне аб марксысцка-ленінскім выхаваньні комуністаў, кандыдатаў партыі, комсамольцаў і беспартыйных рабочых. Выходзячы іменна з гэтай агульнай характарыстыкі складу рабочых, партарганізацыі асноўных вядучых прадпрыемстваў і павінны былі ўзьняць марксысцка-ленінскае выхаваньне на высату сучасных задач. Усё гэта патрабавала сыстэматычнага, канкрэтна апэратыўнага кіраўніцтва партыйна-выхаваўчай работай з новымі кандыдатамі і маладымі членамі КП(б)Б, шырокага ахопу як стала функцыянуючай сеткай партасьветы, так і эпізодычнымі каротка-тэрміновымі формамі навучаньня шырокіх мас рабочых, асабліва работніц; сугубага прыстасаваньня сеткі партасьветы да вытворча-бытавых умоў рабочых, іх узроста нага складу і агульнай падрыхтаванасьці; сыстэматычнай работы па падрыхтоўцы рабочых прапагандыстаў і апэратыўнага кіраўніцтва работай школ, давадзе і ня гэтага кіраўніцтва да кожнай дэхавай і зьменнай ячэйкі, парт-арганізатара.

Задача партарганізацыі даць краіне ня толькі высокаякасную прадукцыю сваёй вытворчасьці, але і кадры моцных бальшавікоў-ленінцаў, здольных біцца за генэральную лінію партыі, за чыстату марксысцка-ленінскай тэорыі, супроць усіх ворагаў рабочай клясы, супроць опартуністаў усіх колераў.

Якое сапраўднае становішча партасъветы

Гэтыя вялізарнейшыя політычныя задачы ў галіне марксысцка-ленінскага выхавання партарганізацыяй ня выкананы, што прывяло да зусім нездавальняючага разгортвання сеткі партыйнай асьветы ў асеньна-зімовы перыод і поўнага зрыву марксысцка-ленінскага выхавання да пачатку вясны і на даны адрэзак часу.

Становішча партасъветы ў асеньна-зімовы перыод характарызуецца на прадпрыемствах Барысава наступнымі паказальнікамі:

Фабрыка „Бярэзіна“—было ахоплена вучобай: кандыдатаў—16 проц, маладых членаў партыі—14 проц. Завод „Домбаль“—было ахоплена вучобай: кандыдатаў—21,9 проц., маладых членаў партыі—40 проц. „Горкомбінат“—было ахоплена вучобай: кандыдатаў—40 проц., маладых членаў партыі—50 проц. Дрэваапрацоўчы комбінат „Комінтэрн“—было ахоплена вучобай: кандыдатаў—40 проц, маладых членаў партыі—70 проц.

Гэтыя лічбы паказваюць, што дырэктывы партыі аб поўным і абавязковым ахопе вучобай кандыдатаў партыі і новых папаяненняў ня былі выкананы. Становішча яшчэ пагаршаецца, калі ўлічыць дрэннае наведванне і адсеў слухачоў, які дасягае 50 проц. і больш. Так, на фабрыцы „Бярэзіна“ на I/I займалася 120 чал., на I/III ужо толькі 58 чал., што склала 48 проц. адсеву.

Зараз на прадпрыемствах барысаўшчыны партвучоба зусім развалілася. Вось прыклады: на чыгунцы з 25 сакавіка заняткаў не адбылося ніводнага разу. Замест заняткаў у дні вучобы праходзяць розныя сходкі. На фабрыцы „Бярэзіна“ таксама ўжо два месяцы, як разваліліся ўсе віды партвучобы. Партколектыў такое становішча лічыць нормальным і ніякіх мер ня прыняў да паляпшання гэтага становішча. Нова-Барысаўская ВСПШ і гарадзкая ВСПШ наведваюцца зусім дрэнна. На заняткі прыходзіць 4—5 чал. Таксама абстаіць справа і на іншых прадпрыемствах. Няўмеласьць, непаваротлівасць парткргзўніцтва на прадпрыемствах, неразуменьне ўказанняў т. Сталіна па-новаму працаваць, па-новаму кіраваць прывялі да такога дрэннага становішча.

Партарганізацыі ня здолелі замацаваць слухачоў, ахопленых вучобай у зімовы час, нават частка слухачоў, што займалася, ня скончыла да канца програмы. Ні адно прадпрыемства не арганізавала выпуску слухачоў і пераводу іх у вышэйшыя зьвеньні партасъветы.

Партактыў ня вучыцца

Вучоба актыву за ўвесь адрэзак часу не знайшла адбітку ў рабоце партарганізацыі. Адсутнасць вучобы актыву лічыцца нормальнай зьявай па прычыне таго, што ёя загрузан практычнай работай і ня мае часу вучыцца. Вячэрні комвуз не наведваецца. З ахопленых у ім 30—35 асоб нзведваюць 30—20 проц., заняткі часта зрываюцца. Аддзяленьне вячэрняга комвузу на фабрыцы „Бярэзіна“ наведваецца 3—5 асобамі. Загадчык вячэрнім комвузам увесь свой час траціць на тое, каб прыцягнуць студэнтаў на заняткі. Іншыя формы вучобы актыву, больш прыстасаваныя да ўмоў работы актыву, адсутнічаюць. Завочная вучоба і вучоба па радыё не разгорнуты. З актыву Барысэва толькі 4 чалавекі фактычна выконваюць заданьні па завочным навучаньні. М ж тым у гарадзкой організацыі налічваецца 268 чал. актыву, ня лічачы нізавы актыў прадпрыемстваў, з якім неабходна весці сыстэматычную работу па ўзбраеньні марксыцка-ленінскай тэорыяй. І тут партарганізацыя Барысэва праявіла опартуністычныя адносіны, спадзяючыся на самацёк.

Політвыхаваньне комсамолу на хвалях самацёку

Пропаганда ў сыстэме комсамольскай работы набывае буйнейшае значэньне і высоўваецца, як адзін з найбольш алказных участкаў работы ўсёй організацыі Барысаўшчыны, бо на прадпрыемствах Барысэва пераважная частка рабочых—моладзь комсамольскага ўзросту, пераважная частка ў організацыі комсамолу—навічкі. Становішча політвыхаваньня ў комсамоле могуць характарызаваць наступныя факты. Возьмем для прыкладу ўжо нам знаёмыя прадпрыемствы: фабрыку „Бярэзіна“, дзе з усёй колькасьці 515 чал. комсамольцаў займаліся ў політгуртках 46 чал. і 1 чал. беспарт. моладзі; на Горкомбінаце з 200 чал. наведвалі гурткі 38 чал.—КСМ і 5 беспартыйнай моладзі.

Кіруючыя організацыі комсамолу справай комсамольскага выхаваньня сыстэматычна не займаюцца. У многіх колектывах нават ня ведаюць форм політвыхаваньня, ня ведаюць у чым задача кожнай формы і на каго яна разьлічана. Зусім адсутнічаюць праграмы і падручнікі. Вурокі дрэннага становішча політвыхаваньня ў зімовы час ня вывучаны і ня зроблена ніякага пералому для палепшаньня справы на летні пэрыод. Прадаўжаецца

явазаньне на хвалях опартуністычнага самацёку. Партарганізацыі неабходна рашуча і па б'льшавіцку падыйсьці да кіраўніцтва камсамолам і дабіцца рашучага пералому ў справе барацьбы за аўладаньне марксысцка-ленінскай тэорыяй.

Пропангандысты—асноўнае зьвязно партасьветы

Асноўнай прычынай, якой партарганізацыі Барысава імкнуцца тлумачыць развал партыйнай вучобы, зьяўляецца адсутнасьць пропангандысцкіх кадраў. Але партарганізацыі Барысава ня прынялі абсалютна ніякіх мер для замацаваньня пропангандыстаў за школамі, для падрыхтоўкі і вылучэньня новых рабочых пропангандыстаў і сыстэматычнага мэтодычнага кіраўніцтва ў мэтах падвышэньня іх тэарэтычнага і мэтодычнага ўзроўню. Якасьць пропангандыста—гэта значыць яго партыйна-політычная вытрыманасьць і мэтодычная вопытнасьць у канчатковым выніку вызначаюць ідэйна-політычную якасьць бальшавіцкай пропанганды. Такім чынам, партарганізацыям Барысава гэту галіну работы патрэбна было паставіць як галоўную і цэнтральную задачу ў барацьбе за бальшавіцкую пропанганду.

Сапраўднае становішча з пропангандыстамі ў Барысаве вельмі дрэннае—амаль адсутнічаюць рабочыя пропангандысты. У мінулым годзе РК КП(б)Б праведзена падрыхтоўка рабочых пропангандыстаў. Выпушчана 30 чалавек, але ж на пропангандысцкай рабоце зараз з гэтай колькасьці працуе толькі 3 чал. Усе астатнія партарганізацыямі прадпрыемстваў скарыстоўваюцца на іншай рабоце, але не як пропангандысты, і не таму, што яны ня здольны кіраваць школай або гуртком, а дзякуючы недаацэнцы і нават ігнраваньню з боку партыйных арганізацый справай партыйнай асьветы. Цякучасць і зьмянясьць пропангандысцкіх кадраў дасягае такога становішча, пры якім ні ў якім разе нельга забясьпечыць нормальную работу школ. Так на лесазавадзе Горкомбінату ў існаваўшай раней першапачатковай школе на працягу работы зьмянілася да 5 чал. пропангандыстаў. Амаль на кожныя заняткі прыходзіў новы пропангандыст і вядома, якая тут была якасьць работы. Недарма на заняткі прыходзіла 3—4 чал., ня ольш. Пастанова ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б) аб замацаваньні пропангандыстаў ня менш як на год на пропангандысцкай рабоце сыстэматычна ігнравалася. Нельга знайсці ў Барысаве такой школы, гуртка, дзе-б пропангандыст пачаў работу і давеў школу

да сканчэння праграмы. Адсюль, бязумоўна, і вельмі нізкая якасць работы, нізкі політычны ўзровень прапагандыста. Загружанасць другой работай не дазваляе сыстэматычна рыхтавацца да заняткаў. Ёсць выпадкі, калі прапагандыст нават і ня ведае, прышоўшы на заняткі, чым ён будзе займацца і якое пытанне будзе разбіраць са слухачамі. Заняткі праходзяць вяла, сумна, гаворыцца аб чым жадаеш, „наогул і ў сусветным маштабе“, толькі не на пэўную тэму. Няма ўвязкі і мобілізацыі слухачоў на вырашэнне канкрэтных задач свайго прадпрыемства, на выкананне прамфінпляну і т. д. У гутарцы дапускаюцца памылкі і політычныя скажэнні з боку кіраўнікоў, якія слухачамі прымаюцца за сапраўднасць, за лінію партыі. Політычны ўзровень слухачоў пры такой пастаноўцы работы вельмі нізкі. У адной школе Горкомбінагу некаторыя слухачы ня ведаюць, хто такі Молатаў, што адбываецца ў Манчжурый і інш. У гарадской ВСПШ кіраўнік разбірае пастанову пленуму аб культурным будаўніцтве, ня высветліўшы і не разгарнуўшы крытыкі ўхілаў у нацпытанні і ў першую чаргу вялікадзяржаўнага ўхілу, як галоўнай небяспекі на даным этапе. Такіх прыкладаў можна прывесці шмат.

Організацыя-ж кіраўніцтва прапагандыстамі зусім адсутнічае. Мэтодычнае бюро пры Культпропе РК і Дом камасъветы, якія маюць ня дрэнны склад работнікаў, працуюць вельмі аднабакова. Увесь час займаліся складаннем заданняў для кіраўнікоў школ і на гэтым лічылі ўсю справу скончанай. Паставіць-жа ідэйна-політычную якасць кіраўніцтва прапагандыстамі не змаглі лічачы гэта не сваім вучасткам работы. У той час, калі неабходна было вынесці кіраўніцтва прапагандыстамі на самыя прадпрыемствы, арганізаваўшы там стала працуючыя пропсэмінары, консультацыі і т. д.

Партсетка не забяспечыла барацьбы за генэральную лінію партыі

Асноўныя рашэнні партыі па актуальнейшых пытаннях сацбудаўніцтва, як-та: рашэнні Сакавіцкага пленуму аб культурным будаўніцтве, дырэктывы партыі і ўраду аб збожжа і мясага-тоўках, разгортванні колгаснага гандлю, сельскагаспадарчым падатку, гістарычныя рашэнні XVII партконференцыі і XIV з'езду КП(б)Б, у сёгчы партасъветы дастаткова не распрацаваны, і праз

яе не даведзены да шырокіх колаў рабочай клясы. Так, аб XVII партконференцыі і XIV з'ездзе абмежываліся пастаноўкай агульных дакладаў на партсходах, у сесцы партасъветы толькі ў некалькай частцы школ гэтыя пытанні разбіраліся. Усе алошнія пастановы партыі не распрацоўваліся, бо не існавала ўжо самой сеткі. Пропганда была мала канкрэтнай, тэарэтычная прапрацоўка ня ўвязвалася з работай данага вытворчага вучастку, цэху, брыгады і т. д. Адставаньне ў прапрацоўцы і адсутнасьць прапрацоўкі важнейшых рашэньняў партыі, вядома, не садзейнічалі пасьпяховаму іх выкананьню.

Кіраўніцтва Культпропу РК КП(б)Б не забясьпечыла пасьпяховасьці партыйнага выхаваньня

Культпроп РК КП(б)Б не забясьпечыў пасьпяховага кіраўніцтва райоргваньнем і пастаноўкай марксысцка-ленінскага выхаваньня, палепшаньнем якасьці яго на аснове соцнаборніцтва і ўдарніцтва і рэалізацыі 6 гістарычных умоў т. Сталіна. Політычная недаацэнка партыйнай асьветы, адсутнасьць штодзённага кіраўніцтва і контролю з боку партячэк і зьявілася прычынай развалу школ і гурткоў, які адбываўся на вачох Культпропу РК, і якім ня прымаліся адпаведныя меры да гэтых ячэек у сэнсе прыцягненьня іх да партыйнай адказнасьці. На буйнейшым прадпрыемстве, фабрыцы „Бярэзіна“, дзе на працягу ўсяго часу існавала недаацэнка і нават ігнораваньне партасъветы, імкненьне змяніць яе тэхнічнай і агульна-адукацыйнай вучобай не атрымала рашучага адпору з боку Культпропу РК.

Супроць развалу школ і гурткоў ня прымаліся рашучыя, канкрэтныя меры барацьбы. Адкрытыя заявы з боку паасобных калектываў аб тым, што „нельга займацца вучобай таму, што ў нас галоўная здатца — выкананьне прамфінпляну“ рашуча ня былі засуджаны РК і ня ўказана было аб спалучэньні і ўв'язцы выкананьня прамфінпляну з партпропагандай, як моцнай зброяй барацьбы за генэральную лінію партыі. Займаецца пропагандай на прадпрыемствах невялікая група асоб (іменна, у асноўным прапагандысты і часткова культпропы), якая без актыўнага ўдзелу ўсёй партарганізацыі не змагла забясьпечыць належнай паставы партвыхаваньня. Кіруючы партыйны, прафсаюзы і гаспадарчы актыў ня быў прыцягнуты да гэтай справы і да канкрэтнага ўдзелу ў кіраўніцтве школамі, гурткамі.

РК КП(б)Б зусім правільна вызначыў задачы марксысцка-ленінскага выхавання, асабліва работу з новымі папаўненнямі, у рашэннях Сякавіцкага пленуму РК і інш. аб становішчы партасъветы і пераходзе на летнія формы, але адначасова не арганізаваў праверкі выканання гэтых дырэктыў, што прывяло да невыканання іх асобнымі партарганізацыямі.

У рабоце Культпропу РК КП(б)Б адсутнічае плянавасьць у галіне кіраўніцтва сеткай партасъветы. У сваёй рабоце Культпроп не прымяняе 6 умоў т. Сталіна. Існующая абязьлічка ў кіраўніцтве работай па партвыхаванні прывяла да адсутнасці ўліку работы як у парткомах, парткалектывах, так у Культпропе РК КП(б)Б. Аб гэтым паказваюць факты няведання, колькі абавязкова павінны навучацца ў сетцы партасъветы, адсутнасць кантрольных лічбаў па вучобе новых папаўненняў. Да гэтага часу яшчэ не арганізаваны выпуск і новае комплектаваньне школ, не падведзены вынікі двухдэкаднага агляду работы з кандыдатамі, які фактычна прайшоў вельмі формальна, не распрацаваны дырэктывы па вучобе на летні перыод і т. д. Усё гэта сьведчыць аб адсутнасці належнага кіраўніцтва.

Друк, як раённы, так і ніз вы, ня веў сыстэматычнай барацьбы за марксысцка-ленінскае выхаваньне, а таксама зусім слаба сыгналізаваў аб буйнейшых прарывах на гэтым участку партыйнай работы на прадпрыемствах Барысава.

Рашуча перабудоваць работу па-новаму і паставіць марксысцка-ленінскае выхаваньне на вышэйшую ступень

Партарганізацыя Барысаўшчыны павінна ўлічыць вурокі глыбокіх прарываў у пастаноўцы марксысцка-ленінскага выхавання і ўзяцца рашуча, па большавіцку, за перабудову работы на новых рэзльсы. Для гэтага неабходна ў першую чаргу разгарнуць рашучую барацьбу з недаацэнкай большавіцкай прапанды, як з праяўленьнем правага опартунізму на практыцы. Партыйную прапанду неабходна паставіць у цэнтры ўвагі партыйных арганізацый, арганізуючы сталую праверку выканання дырэктыў на аснове строгага ўліку работы і ліквідацыі абязьлічкі ў галіне марксысцка-ленінскай прапанды. Задача заключаецца ў тым, каб спусьціцца глыбей, разгарнуць работу ў кожнай цэхавой парт-

ячэйцы, у кожнай партгрупе, арганізаваць у бліжэйшы час стала функцыянуючую партсетку, выходзячы з апошніх дырэктыў ЦК КП(б)Б, і павысіць ідэйны ўзровень партыйнай вучобы, забяспечыўшы арганічную сувязь тэарэтычнай вучобы з задачамі і работай усёй партыйнай арганізацыі прадпрыемстваў, падмаючы вышэй ролю сёлкі партасъветы, як мацнейшай зброі партыі ў барацьбе за яе генэральную лінію супроць усялякіх рознавіднасьцяў опартунізму.

Партвыхаўчую работу з кандыдатамі і новым папаўненьнем партыі трэба выдзеліць у асобны вучастак работы, сконцэтраваць усю ўвагу на гэтым вучастку, даб ўшыся поўнага ахопу іх партыйным выхаваньнем. Вучоба кандыдата павінна быць арганічнай часткай усёй сумы мерапрыемстваў, падрыхтоўваючых кандыдата да ўступленьня ў партыю. Усю сыстэму партвыхаваньняўчай работы трэба ўвязаць з вывучэньнем асабістых якасьцяў кандыдата, і праз прапагандыскую сыстэму наладзіць работу па ўдзяленьні рабочых, ударнікаў вытворчасці, у партыю, праз партшколы дапамагчы новаму кандыдату ў выкананьні партабавязкаў.

Партарганізацыі Барысава для забяспечаньня прадпрыемстваў рабочымі прапагандыстамі павінны правесці падрыхтоўку іх праз курсавую сыстэму і такім чынам забяспечыць усе цэхавыя і зьменныя ячэйкі стала працуючымі рабочымі прапагандыстамі. Для працуючых прапагандыстаў трэба арганізаваць на кожным буйным прадпрыемстве прасэмінары, наладзіць іх работу, выходзячы з умоў кожнага прадпрыемства, разгрузіўшы іх ад іншых партабавязкаў і замацаваўшы за школай або гуртком, без адрыву на іншую работу.

У бліжэйшы-ж час паставіць грунтоўную прапрацоўку рашэньняў партыі, XVII партканфэрэнцыі, XIV зьезду, Сакавіцкага пленуму ЦК КП(б)Б, апошніх пастановаў ЦК і СНК аб хлеба і жывёлазагатоўках, чарговых гаспадарча-політычных задач, якія стаяць перад краінай, уцягваючы ў гэтую прапрацоўку шырокія масы рабочых і работніц, шырока разгарнуўшы найбольш жывыя формы партасъветы (ударныя дні вучобы, кароткатэрміновыя гурткі і інш.).

Толькі пры рашучай перабудове работы і кіраваньня марксыска-ленінскім выхаваньнем партарганізацыя Барысаўшчыны здолее ліквідаваць ганьбны прарыў, адзначаны ў пастанове сакратарыяту ЦК КП(б)Б аб становішчы марксыска-ленінскага выхаваньня на прадпрыемствах г. Барысава.

ПРЫКЛАДЫ ДРЭННАЙ ЯКАСЬЦІ ПАРТАСЬВЕТЫ

(З матэрыялаў абсьледваньня брыгадай Культпропу ЦК КП(б)Б партасьветы па г. Віцебску)

Па горадзе Віцебску наша брыгада абсьледвала 4 прадпрыемствы: фабрыку „Сьцяг Індустрыялізацыі“ (новы шэрайны гігант), абутковую ф-ку імя Лекерта, ску, завод, акулярную фабрыку.

Абсьледваныя прадпрыемствы характарызуюцца вялікім процантам новых пап-ўненьняў рабочых, у асноўным з вёскі, пры пераважным або значным процанце жанчын (фабрыка „Сьцяг Індустрыялізацыі“, Акулярная ф-ка).

Так, прынамсі, па соцпаходжаньні на фабрыцы „Сьцяг Індустрыялізацыі“ рабочых—2284, сялян—2096. На акулярнай ф-цы з 778 рабочых жанчын—506, на скурзаводзе з 556 рабочых жанчын—104.

Мясцовыя арганізацыі прадпрыемстваў, нажаль, не вывучаюць дакладна соцпаходжаньня рабочых і нават (фабрыка „Сьцяг Індустрыялізацыі“) ня маюць дыфэрэнцыраванага ўліку колгаснікаў і адваасобных сялян.

Ясна, што наяўнасьць значнай колькасьці новых рабочых, выходцаў з вёскі, моладзі і жанчын паграбуе асаблівай увагі да пастаноўкі політычна-выхаваўчай работы на гэтых прадпрыемствах. Між тым, асабліва на фабрыцы „Сьцяг Індустрыялізацыі“ і на скурзаводзе як масава-політычная работа, так і партыйная асьвета пастаўлены слаба.

На абсьледваных прадпрыемствах ёсьць выпадкі антысэмітызму і шовінізму. Шматтыражка фабрыкі „Сьцяг Індустрыялізацыі“ амаль што ў кожным нумары паведамляе аб гэтых фактах. Нажаль досыць часта ўдзельнікамі гэтых учынкаў зьяўляюцца

комсамольцы, паасобныя кандыдаты і члены партыі. На гэтай-жа фабрыцы быў нават зняты з работы прапіндэст за шовінізм.

Вядома, асноўная м.са рабочых аддана змагаецца за прамфін-план, аб чым сведчыць рост ударніцтва, рост колькасці гаспа-дарча-разліковых брыгад, зыменна-сустрэчнага плянавання (аку-лярная ф.ка) за апошні час.

„Аб XVII канферэнцыі гаварылі да таго, як я пасту-піў на фабрыку“

Адсталым, несвядомым настроем некаторай часткі рабочых не супроцьпастаўлена на абследаваных прадпрыемствах (асабліва на фабрыцы „Сьцяг Інд.стрыялізацыі“ і скурзаводзе) дастаткова шырокая агітацыйна-політычная і прапіндэсцкая работа.

Як папулярызавана XVII партканферэнцыя і XIV з'езд партыі? Гаварылі, вядома. Былі і адчыненыя сходы ячэек з дакладамі аб выніках канферэнцыі і з'езду; праводзіліся і гутаркі ў цэхах (праўда ня усюды, не на ўсіх прадпрыемствах і не на ўсіх цэ-хах); кажуць, нават, што і ў сетцы партсветы прапрацоўваліся гэтыя пытанні. Але судзіць трэба па выніках! Вынікі-ж такія, што многія слухачы партсеткі ня могуць адказаць на пы-таньне, ці прапрацоўвалі яны XVII канферэнцыю ці не.

Адзін рабочы (цяпер ён навучаецца ў кандыдацкім гуртку) на пытаньне аб тым, ці былі на ф.цы („Сьцяг Індустрыялізацыі“) даклады на агульна-фабрычным або цэхавым сходзе, або гутаркі ў цэху аб XVII канферэнцыі, і што ён наогул ведае аб XVII канферэнцыі, адказаў: „Ня ведаю, можа і гаварылі, але магчыма да таго, як я паступіў сюды на ф.ку. Па газэтах-жа я аб XVII канферэнцыі нічога ня ведаю, бо газэт ня чытаю“.

— З якога-ж ты часу працуеш на фабрыцы „Сьцяг Індустры-ялізацыі“?

— 8 месяцаў.

Ён ужо 8 месяцаў працуе на фабрыцы і нічога ня чуў аб XVII канферэнцыі, якая адбылася 3 месяцы таму назад.

Усё гэта сведчыць аб тым, што работа па папулярызаванні пастаноў XVII партканферэнцыі, якія маюць сусветна-гістарыч-нае значэнне, праводзілася формальна, павярхоўна, недастаткова, не сыстэматычна, без уліку асаблівасцяў розных груп рабочых. Паставы ня былі даведзены да кожнага рабочага.

Частка аб іх зусім ня ведае, частка не разумее, а, што яшчэ горш, частка разумее іх навыварат.

Так, у сэтцы партасъветы кандыдаты і члены партыі давалі нам такія адказы, што ў другой пяцігодцы мы будзем булаваць саўгасы і ператвараць сялян у рабочых саўгасаў, уводзіць для іх зароботную плату і т. д.

А адзін кандыдат задае пытаньне: „У нас будзе бясклясавое грамадства, як-жа мы будзем падзяляць грамадства на клясы?“

А беспартыйны, прысутнічаючы на занятках, раптам выказваецца!

„За другую пяцігодку мы яшчэ не падыходзім да соцыялізму“.

Другі беспартыйны: „Кліс у нас ня будзе, а як-жа мы будзем лічыць аднаасобных сялян?“

Усё гэта людзі, якія на сваім заводзе (скурзавод) мусіць нічога ня чулі аб другой пяцігодцы.

Ня лепш, а можа і горш, абстаіць справа з комсамолам. Горш, бо на занятках партыйных школ, на якіх мы прысутнічалі, усё ж такі, побач з няправільнымі адказамі былі і правільныя. На занятках-жа комсамольскай школы на фабрыцы „Сыцяг Індустрыялізацыі“ з 20 чал. толькі 1 адказваў здавальняюча на пытаньні.

Тут выказваліся наступным чынам: „рабочыя і сяляне—адна кляса“. Адсюль зразумела, што: „У нас дзьве клясы—пролетарыят і буржуазія. Ліквідуем буржуазію, астаецца адна кляса“.

Або—„Ліквідуем кулака, астаюцца дзьве клясы: пролетарыят у нас і буржуазія за граніцай“.

Так прапрацавана XVII партконференцыя.

А апошняя важнейшая пастанова партыі? Паставы аб мяса і збожжазагатоўках? За час нашага прабывання ў Віцебску (5 V—18-V) за іх папулярызаваную яшчэ ня браліся (на абследаваных прадпрыемствах), у той час, як некаторыя варожыя элементы ўжо імкнуліся растлумачыць іх адсталым рабочым „вкрывь и вкось“.

„На другім зьездзе былі рэзыходжаньні з Кауцкім“

А як абстаіць справа ў сярэднім зьвяне—у ВСПШ? Нам прышлося наглядаць вельмі цікавую, але, вядома, нехарактэрную для большасці школ, карціну ў ВСПШ на скурзаводзе. На сутнасьці, гэта была не ВСПШ, а гурток на гісторыі партыі. Пра-

працавалі курс да Кастрычніцкай рэвалюцыі. Але што ведаюць слухачы? Яны ведаюць, што: „На другім зьездзе былі разыходжаньні з Кауцкім, якога падтрымліваў Троцкі, па пытаньні аб статуце партыі“, што „другі зьезд выдатны тым, што на ім былі прадстаўнікі розных краін—Германіі і т. д.“ Нават таварыш, які правільна растлумачыў сутнасьць разыходжаньняў на другім зьездзе, кажа: „На другім зьездзе была большасьць меншавікоў, а не бальшавікоў. Ленін убачыў, што меншасьць бальшавікоў нічога ня можа зрабіць, і рашыўся на раскол“.

„Рэвалюцыя 1905 г. была буржуазнай рэвалюцыяй, бо супроць цара ішлі ўсе і ўдзельнічалі ўсе, г. зн. усе партыі. Буржуазія таксама ішла. Яна ішла супроць цара, але за буржуазную рэвалюцыю“.

А другі таварыш папраўляе: „Не, яны ішлі з мэтай здрадзіць, і потым рабочыя былі расстрэлены. Меншавік, поп Гапон, вёў іх да цара“. Прычыны паражэньня рэвалюцыі 1905 г. тлумачацца так: „Не вялося ніякай работы ў арміі і на вёсцы: вёска спала. Сялянства ня ўдзельнічала ў гэтай рэвалюцыі і т. д.“.

Пытаньне аб перарастаньні, аб рэвалюцыйна-дэмакратычнай дыктатуры пролетарыяту і сялянства ніхто ў гуртку, нават тыя 2—3 чалавекі, якія здавальняюча адказвалі на іншыя пытаньні, не разумее.

Кажуць, што нават і пісьмо т. Сталіна прапрацоўвалі ў гэтым гуртку. І сапраўды, чалавекі два нешта аб гэтым псьме ведаюць. Ведаюць, што Слуцкі гаварыў, што „бальшавікі толькі ў лютаускай рэвалюцыі сталі авангардам, што ленінізм зьявіўся ў гады вайны, што Ленін—правадыр, але і Мартаў правадыр і Кауцкі таксама правадыр“ і т. д.

Нічога дзіўнага ў гэтым няма

Але, нічога дзіўнага ў гэтым няма... Нельга вінаваціць слухачоў, калі сам кіраўнік блытае ў радзе асноўных пытаньняў гісторыі партыі. Напрыклад, калі адзін з слухачоў кажа, што бундаўцы былі за культурна-нацыянальную аўтономію, кіраўнік папраўляе: „Ня ведаю, ці высоўваў бунд лэзунг культурна-нацыянальнай

аўтономіі, бо Ленін сам жа заўсёды быў за тое, каб даць усім нацыям магчымасьць разьвіваць сваю культуру.

Той-жа кіраўнік расказвае слухачом: „У пятым годзе быў выдадзены закон, які адмяніў рэнту (арэнду), якую сяляне плацілі памешчыкам“. Нам так і не ўдалося дабіцца ад гэтага кіраўніка растлумачэньня розніцы паміж рэволюцыйнай пролетарскай і буржуазна-дэмакратычнай. Ён нічога не разумее ў пытаньні аб перастаньні. Ва ўсім гэтым ён цалкам згаджаецца з блытанінай сваіх вучняў.

Пад нашым націскам ён дае наступны „дыплёматычны“ адказ, г. зн. спробу ўхіліцца ад адказу.

„Ленін гаварыў яшчэ ў 1905 г., калі мы пойдзем сумесна з сялянствам, дык потым зможам перарастаць. Можна больш практычна падыйсьці да гэтага пытаньня: у 1917 г. красавіцкія тэзісы аб пролетарскай рэволюцыі. Ленін казаў аб перарастаньні, іменна, у гэтым годзе, ад буржуазнай да пролетарскай рэволюцыі, высоўваючы нацыяналізацыю зямлі, комітэты беднаты і т. д., пролетарскую дыктатуру, саюз з сялянствам.

Буржуазная-ж рэволюцыя, возьмем рэволюцыю Керанскага, гэта чыста-буржуазная рэволюцыя“.

Кіраўнік лічыў сябе дастаткова падрыхтаваным і за ўсю зіму не знайшлося чалавека, які-б гэту яго ўпэўненасьць у сабе пахіснуў. Бо за ўсю зіму ніхто ня прысутнічаў на яго занятках. Штатны прапагандыст гэркому, які адказвае за некалькі прадпрыемстваў і ў тым ліку за скурзавод, на занятках у школах ня бывае, бо сам у гэтыя дні выкладае ў ВСПЦ.

На жаль у сэнсе кіраўніцтва і кантролю работай прапагандыстаў ня лепш абстаіць справа і на астатніх абсьледваных прадпрыемствах.

„Пакажыце правільнасьць генэральнай лініі партыі“

Што рабілася наогул гэркому і партколектывамі ў сэнсе кіраўніцтва работай школ. Мы ня будзем гаварыць аб папярowych пастановах, якіх дастаткова, вядома, і ў ГК і ў партколектывах прадпрыемстваў. Праведзены ГК (і ГКК) 2 абсьледваньні работы з кандыдатамі і новым папэўненьнем партыі, але, нажаль, ужо к канцу зімовай вучобы; нажаль, паставы, прынятыя пасля

гэтых абсьледваньняў, не рэалізаваны або недастаткова рэалізаваны на абсьледваных прадпрыемствах.

Так, на фабрыцы „Сьцяг Індустрыялізацыі“ 237 чал. членаў і кандыдатаў (42 проц) былі ў пачатку навучальнага году ахоплены ўсімі формамі вучобы. Але на час абсьледваньня брыгадай культпропу ЦК сетка партыйнай асьветы, па сутнасьці, развалілася. За некалькі дзён да абсьледваньня арганізавана некалькі новых кандыдацкіх гурткоў, якія ахопліваюць 40 чал. (у арганізацыі больш 500 чал.).

На абутковай фабрыцы імя Лекерта—у пачатку году з 289 чал. ахоплены ўсімі відамі вучобы 205 чал., на дзень абсьледваньня—73 чал.

На акумулярнай ф-цы з 158 чал. ахоплена 88 чал.

На скурзаводзе з 135 чал.—85.

Вядома, і гэта ня поўная карціна, бо трэба ўлічыць слабую наведваемасьць, частыя зрывы заняткаў і т. д.

А як в вучобай кандыдатаў?

На акумулярнай ф-цы з 64 чал. ахоплены формальна 20 чал., прысутнічае на занятках у сярэднім чал. 8. На скурзаводзе з 66 кандыдатаў—вучыцца 37. На абутковай—формальна ахоплена 50 проц.

Гэтакім чынам пастановы кіруючых партыйных арганізацый у значнай ступені асталіся на паперы. Ня было галоўнага: дастатковага, штодзённага, операцыйнага кіраўніцтва як у сэнсе арганізацыйным, так і ў сэнсе мэтодычным. Дом Комасьветы рэбіў спробы паставіць мэтодычнае кіраўніцтва. Склікаліся консультацыі для прапандыстаў розных тыпаў партшкол. Але наведваньне гэтых консультацый было слабое: прыходзіла часта па 2—3 чал., амаль усюды консультацыі зрываліся. Мэтод-бюро гаркому выпрацоўвала для прапандыстаў кандыдацкіх школ, першапачатковых і ВСПШ заданьні. У асноўным гэта ня драных заданьні, хаця і ў некаторых ёсьць памылкі мэтодычнага і політычнага характару. Так, напрыклад, ставіцца пытаньне „Ці зьнімаецца нашай партыяй пытаньне барацьбы з правым ухілам у другой пяцігодцы?“ А аб барацьбе з „левымі“ ў другой пяцігодцы ні слова. Або пытаньне: „Ці сумяшчальны трацкісцкія погляды з прабываньнем у партыі?“ Аб несумяшчальнасьці праваоportunістычных поглядаў з прабываньнем у радых партыі ў гэтым заданьні ні слова.

Але найбільш цікавай з методичнага і політычнага боку зьяўляецца наступная формулёўка ў заданьні таго-ж аўтара „Барацьба на два фронты“ для кандыдацкx школ.

„Пакажыце прыклады як саюзнага маштабу, так і мясцовага—гораду, заводу, фабрыкі, колгасу, установы—сьцвярджаючыя правільнасьць генэральнай лініі партыі“ (I).

Што гэта такое? Гэта старая спроба пад выглядам „актывізацыі“ мэгодаў выкладаньня разводзіць з малапісьменнымі слухачамі дыскусіі аб правільнасьці генэральнай лініі партыі. Гэтым мэтодам „колзіяў“ у свой час славўся закрыты цяпер інстытут у Маскве, які стаяў на чале „лявацкіх“ спроб адысьці ад марксызму-ленінізму ў пэдагогіцы.

Об'ектыўна вышэй прыведзеная формулёўка ёсьць ухіленьне да мэтаду „колзіяў“.

Мэтод-бюро ГК зацьвердзіла-ж гэта заданьне! Гэта было, блз-умоўна, політычнай памылкай.

Трохі нацполітыкі

Вельмі дрэннае ўражаньне асталася ў нас ад таго, як уяўляюць сабе слухачы нацыянальную політыку партыі. Вядома, самае элемэтарнае зразумела і партыйцам і беспартыйным і комсамольцам. Было-б дзіўна, каб на 15 год савецкай улады рабочыя ня ведалі аб тым, што савецкая ўлада „дае магчымасьць усім нацыям разьвіваць сваю культуру, гаварыць на сваёй мове і т. д.“...

Але ў пытаньнях хаця-б трохі больш складаных вельмі вялікая блытаніна.

Рад проста анекдотычных адказаў, рад адказаў, якія сьведчаць аб сур'ёзнай небясьпецы.

Так: „мясцовы шовінізм, гэта той шовінізм, які ёсьць у нас на месцы, на нашым заводзе; вялікарасійскі шовінізм—гэта розныя шовінізмы ўсюды, па ўсім СССР, і таму гэты ўхіл больш небяспечны“.

„Антысэмітызм—гэта нянавісьць адной нацыі да другой нацыі, шовінізм—нянавісьць да сваёй уласнай нацыі“ (адказ комсамолкі).

„Нацдэмы гаварылі, што трэба гутарыць толькі па-руску, яны-ж соцыял-дэмократы“ (кандыдаты КСМ).

Але ёсьць адказы, якія сьведчаць аб тым, што слухачы, хаця і ведаюць нешта аб нацдэмах, але ведаюць так, што па сутнасьці не даацэньваюць контррэволюцыйнасьці нацыянал-дэмакратаў.

„Нацдэмы выступалі супроць рускай літаратуры“.

„Нацдэмы, яны аб клясавасьці ня пішуць, што скінулі цара ня пішуць.“

Яны контррэволюцыянэры таму, што нічога ня пісалі аб нашым жыцьці, а ўсё пра старое“.

Нюгул—нацдэмы гэта нешта досыць „лібэральнае“,—бяззубае. Для ўсяго гуртка поўнай навіной зьявілася тое, што нацдэмы жадалі падрыхтаваць падзеньне савецкай улады пры данамозе інтэрвэнцыі, што яны трымалі сувязь з польскім фашызмам і г. д.

Ясна, што гэта блытаніна вядзе да недаацэнкі нацдэмаўскай небясьпекі.

Але яшчэ горш абстаіць справа з разуменьнем сутнасьці вяртэпяржаўнага шовінізму: тут зусім цёмнае месца.

Ня лепшае разуменьне нацыянальнай політыкі партыі мы сустрэлі і ў комсамольскім гуртку.

Тут найбольш запомніўся адказ адной комсамолкі, якая ня так даўно прышла на фабрыку з вёскі (трэба памяць аб тым, што гутарка адбывалася пасля заканчэньня праграмы школы).

„Царскі ўрад прызодзіў такую політыку, што не дазваляў вывучаць розныя мовы: яўрэі—дак сваю мову вывучайце, рускія—сваю мову, палякі—сваю і т. д.“.

Нюгул, як відаць, гэтаму таварышчу, які па сваім узросьце ня мог наглядаць царскай „туомы народаў“, здаецца, што нацыянальная політыка царскага ўраду мала чым адрозьнівалася ад політыкі савецкай улады.

„У нас усё чытаюць і чытаюць“

Але трэба ўсё-ж такі памятаць, што гэтыя адказы даюцца ў канцы навучальнага году, пасля заканчэньня праграмы.

Тыя-ж комсамольцы на фабрыцы „Сьцяг Індустрыялізацыі“ (пагалоўна ўсё 20 чал.) імкнуліся нас упэўніць, што лёзунгам партыі на весцы на даным этапе зьяўляецца: „апора на беднагу, саюз з серадняком, барацьба з кулаком...“

У чым-жа справа?

Кажуць, што дрэнна наведвалі заняткі, многа прапускоў. Правільна. Але чаму дрэнна наведвалі? Кажуць „Кіраўнік дрэнны, ня цікава слухаць“. Але чым кіраўнік дрэнны? Ня ўсюды-ж кіраўнік няпісьменны! Хаця трэба сказаць, што значны процант кіраўнікоў недастаткова здавальняюча падрыхтаваны. Вядома, такія кіраўнікі як на скурзаводзе ўсё ж такія параўнаўча рэдкая

Але тут ёсць яшчэ адна акалічнасць, якая ператварае заняткі ў цяжкі абавязак. Гэта—мэтод заняткаў.

Комсамольцы на фабрыцы „Сьцяг Індустрыялізацыі“, калі ім паставілі пытаньне: „Таварышы, чаму вы так слаба разьбіраецеся ў самых элемэтарных пытаньнях політыкі партыі, цяпер, пасля сканчэньня школы?“—адказалі: „Ды ў нас усё чыталі і чыталі. Пачытаюць—ды разыйдуцца. Нам абрыдлі ўжо гэтыя чытанкі“.

А як адбываюцца гэтыя чытанкі, нам прышлося наглядаць на тэй-жэ фабрыцы „Сьцяг Індустрыялізацыі“ ў кандыдацкім гуртку.

Уявіце сабе невялічкі пакойчык, які аддзелен ад цэха фанернай перагародкай. Машыны гудзяць... людзі толькі што пасля работы. Падручнік адзін на 15 чал. Чытае адзін... За 2 крокі ад стала ўжо амаль нічога ня чуваць. Спаць хочацца... Людзі зьяваюць, кляюць носам, некаторыя ня вытрымліваюць і выходзяць праветрыцца.

Справа тармозіцца некаторымі „дробязямі“ (падручнікі, памяшканьне, разьбіўка на брыгады)—якія пры менш бюракратычным падыходзе да партыйнай вучобы („абы займаліся“) можна было б устараніць.

Агульныя вывады

Вядома, было-б няправільна рабіць вывад, што ва ўсіх школах справа абстаіць дрэнна, што школы нічога не далі, што мы ня маем росту політычнага ўзроўню членаў і кандыдатаў партыі і т. д.

Ёсць, базумоўна, школы, якія здавальняюча прайшлі програму, якія далі добрыя вынікі, якія ня мелі значнага адсёву і т. д. Ды і апрача школы, штодзённая практыка соцыялістычнага будаўніцтва садзейнічае росту політычнай сьвядомасьці членаў і кандыдатаў партыі, комсамолу, беспартыйных рабочых.

Але, нажаль, трэба сказаць, што вышэйпрыведзеныя прыклады не з'яўляюцца шчыра падобранымі „фактыкамі“. Гэта дэсць пашыраная з'ява. Школы далёка яшчэ не даюць таго, што яны маглі-б даць пры больш канкрэтным, опэратыўным кіраўніцтве іх работай з боку партарганаў, у сэнсе падбору прапагандыстаў, мэтодычнай дапамогі ім—штодзённага кантроляваньня зместу выкладаньня, клопатаў аб радзе арганізацыйных дробязяў.

ПРОГРАМЫ І МЭТОД РАСПРАЦОЎКІ

НАВУЧАЛЬНЫ ПЛАН 2-МЕСЯЧНЫХ І МЕСЯЧНЫХ КУРСАЎ ПАДРЫХТОЎКІ І ПЕРАПАДРЫХТОЎКІ НІЗАВОГА АКТЫВУ І РАБОЧЫХ ПРОПАГАНДЫСТАЎ

Аб'ясняльная запіска

Асноўнай устаноўкай курсаў нізавога партактыву і рабочых-пропагандыстаў зьяўляецца падрыхтоўка работнікаў для асобных участкаў партыйнай, пропагандысцкай і савецка-гаспадарчай работы ў нізавых яе звязках, мобілізацыя іх на выкананне чарговых задач сацыялістычнага будаўніцтва.

Задача курсаў—навучыць нізавога партыйнага работніка і пропагандыста-рабочага ўвязваць рэвалюцыйную тэорыю з рэвалюцыйнай практыкай, паказаць, што вышэйшым выражэннем гэтага адзінства зьяўляецца ЦК УсеКП(б). Усе пытанні праграмы павінны разглядацца не абстрактна, а ў самай цеснай сувязі і на аснове сучаснага этапу будаўніцтва сацыялізму і чарговых задач КП(б)Б.

Навучальны план 2-месячных курсаў партактыву і рабочых-пропагандыстаў разлічан на 400 гадзін, а для месячных курсаў на 240. Асноўныя раздзелы яго наступныя (колькасць гадзін паказана ў 2-х варыянтах для 2-х і 1-месячных курсаў):

а) Уступная лекцыя абзначэнні марксыска-ленінскай тэорыі і чарговых задач марксыска-ленінскага выхавання	—4 гадзін
б) Партыя	—120 80 „
в) Асноўныя пытанні будаўніцтва сацыялізму і 2-ая пяцігодка, у прыватнасці пяцігодка БССР	—100 60 „
г) Асноўныя законы развіцця супярэчнасцяў капіталізму (асновы політэкономіі)	—60 25 „
д) Партбудаўніцтва (для курсаў партактыву і курсаў пропагандыстаў)	—40 20 „
е) Нацыянальнае пытанне	—20 10 „
ж) Організацыя і методыка партасветы (для курсаў пропагандыстаў)	—40 20 „
з) Навыкі самастойнай работы (уменне чытаць беларускія і рускія кнігі і газеты. Уменне знайсці гал. ўнае з прачытанага, рабочы запіс, конспект, тэз.сы)	—20 15 гадз.
	400 гадз. 240

Цэнтральны пункт праграмы, гэта пытаньне аб партыі

Асноўныя, этапы разьвіцця большавізму, вызначаныя ў тэме „Партыя“, павінны паказаць слухачу на міжнародны характар большавізму, тое, што большавізм узьнік, разьвіваўся і перамагае на аснове рашучай барацьбы на два фронты супроць адхіленьняў ад паслядоўнай ланінскай лініі, паказаць сутнасьць трагізму, як перадавога атраду контррэвалюцыйнай буржуазіі, як гэта падкрэслена ў пісьме т. Сталіна. Таму ўсе разьдзелы тэмы „Партыя“ павінны прапрацоўвацца выходзячы з пісьма т. Сталіна аб гісторыі большавізму, і прапрацоўка тэмы павінна распачацца з гэтага пісьма.

Апошнім пунктам гэтай тэмы зьяўляецца пытаньне ланінізму „вучэньне марксызму-ланінізму аб пролетарскай рэвалюцыі, дыктатуры пролетарыяту“. Трэба супроцьпаставіць тэорыю і практыку Комінтэрну тэорыі і практыцы соцыял-фашызму.

Наступныя тэмы: „Асноўныя пытаньні будаўніцтва соцыялізму і 2-я пяцігодка“ і „Асноўныя законы разьвіцця супярэчнасьцяў капіталізму“ павінны даць слухачу паглыбленае разуменьне сучаснага этапу будаўніцтва соцыялізму і сусьветнай пролетарскай рэвалюцыі, якое выражаецца ў словах. „Два сьветы—дзьве сыстэмы“.

Было б мэтазгодна, каб гэтыя 2 тэмы прапрацоўваць не адну пасля другой, а паралельна. Так, напрыклад, з аднаго боку слухач вывучае асноўныя заканамернасьці эканомікі СССР, як эканомікі пераходнага пэрыоду, з другога—асноўныя законы разьвіцця супярэчнасьцяў капіталізму і крызісы; пытаньне аб апошнім этапе нэпу—этапе ўступленьня ў пэрыод соцыялізму, а з другога боку, пытаньне аб усеагульным крызісе капіталізму і т. д.

Ні ў якім разе нельга дапусьціць, каб прапрацоўка гэтых тэм прыняла абстрактна-акадэмічны характар (паасобныя прадметы, ня звязаныя з сучаснасьцю, ня звязаныя паміж сабою, і прадметы, якія даюць кавалкі абстрактных ведаў).

У тэме „Асноўныя пытаньні будаўніцтва соцыялізму“ павінна быць асобным пунктам прапрацавана эканоміка данай галіны прамысловасьці, транспарту і с.-г. Гэта неабходна правесці як на курсах нізавога партактыву, так і на курсах прапагандыстаў. Таксама гаворачы аб чарговых задачах соцыял-стычнага будаў-

ніцтва на 1932 г., неабходна паглыблена прапрацаваць апошнія пастановы аб збожжазагатоўках, мясазагатоўках, разгортваньні колгаснага гандлю.

Асобнай тэмай выдзяляецца нацыянальнае пытаньне, дзе павінны быць разгледжаны тэарэтычныя асновы і практыка марксызму-ленінізму ў нацпытаньні, выпрацаваныя ў супроцьвагу і ў барацьбе з усялякага віду опартунізмам. Паказваць барацьбу ланінізму з люксэбургіянствам у нацпытаньні. Тэорыю і практыку сацыялізму і трацкізму ў нацпытаньні і барацьбу з імі бальшавізму. Барацьба на 2 фронты ў нацпытаньні з адхіленьнямі ад ланініскай лініі ў сучасны пэрыяд будаўніцтва сацыялізму.

Курс партбудаўніцтва для курсаў партактыву трэба максымальна ўвязаць з практычнымі задачамі данага раёну, давай галіны партработы. На аднамесячных курсах прапагандыстаў у тэме „Партбудаўніцтва“ прапрацоўваюцца галоўным чынам апошнія пастановы партыі аб чарговых задачах партыйна масавай работы.

У тэме „Організацыя і мэтодыка партасьветы“ асабліваю ўвагу зьвярнуць на работу з новымі папайненьнямі.

Навыкі самастойнай работы ўвязаць з павышэньнем ведаў па белмове.

Мэтод заняткаў курсаў:

1. Па агульна-тэарэтычных пытаньнях: уступнае слова кіраўніка, якое-б не абмяжоўвалася голымі „ўстаноўкамі“, а давала чотка сфармуляваныя выходныя моманты (адказы) па асноўных пытаньнях тэмы. Трэба, каб рабочы прапагандыст, або нізавы партработнік, не капаўся па матэрыялах, маючы толькі адны голыя ўстаноўкі, якія раюць знайсці адказ на такое-та пытаньне, пацікавіцца такім-та пытаньнем і т. д.

Самастойная прапрацоўка. Ня трэба перагружаць слухача колькасьцю старонак. Лепш даць толькі асноўны матэрыял, але дабіцца высокай якасьці яго прапрацоўкі, прадуманасьці. Паказаць тут-жа пры прапрацоўцы гэтага матэрыялу, як трэба працаваць над кнігай, як рыхтавацца да заняткаў (паграбаваць абавязковага конспэкт, запісу прапрацоўвэмага матэрыялу.)

Заклучная разгорнутая гутарка. Прачытаць вытрымкі з Маркса, Энгельса, Леніна, Сталіна, нарысавать дыяграму, зьбіраць спрэчныя пытаньні, перадаць слухачу дадатковы матэрыял і т. д.

2. У такіх тэмах, як „Партбудаўніцтва“, „Організацыя і мэтодыка партасьветы“ і „Навыкі самастойнай работы“ трэба максы-

малына скарыстоўваць практычныя заданні: справаздачы т. т. з лчэк, раёнаў аб становішчы работы ў іх, аб тым, якія формы і методы работы імі прымяняліся. Даць рабочаму пропагандысту заданне правесці паказальныя заняткі ў мясцовай ячэйцы, гуртку.

Да гэтых заняткаў дапамагчы яму належным чынам падрыхтавацца (падбор мясцовага матэрыялу, складанне конспекту і т. д.), потым абгаварыць, як ён правёў заняткі на курсах. На курсах трэба выпускаць насценгазету і паставіць задачу, каб рабочыя пропагандыст быў ініцыятарам выпуску насценгазеты ў сваёй школе, гуртку і т. д.

Навучальны плян курсаў пропагандыстаў і нізавога партактыву

(Для курсавых баз, летніх курсаў перападрыхтоўкі і падрыхтоўкі)

I. Уступная лекцыя аб значэнні марксыска-ленінскай тэорыі і чарговых задачах марксыска-ленінскага выхавання

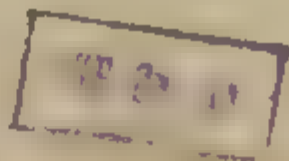
II. Партыя

1. Письмо т. Сталина ў рэдакцыю „Пролетарская революция“ (міжнародны характар бальшавізму).
2. Падрыхтоўка і аформленне бальшавізму.
3. Партыя ў перыод буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі *).
4. Партыя на шляхох да пролетарскай рэвалюцыі *).
5. Партыя ў аднаўленчы і рэканструкцыйны перыод.
6. Партыя ў перыод апошняга этапу пераходу—этапу ўступлення ў перыод сацыялізму.
7. Вучэнне марксызму-ленінізму аб пролетарскай рэвалюцыі і дыктатуры пролетарыяту.

III. Асноўныя пытанні будаўніцтва сацыялізму і 2-я пяцігодка

1. Асноўныя заканамернасці эканомікі СССР, як эканомікі пераходнага перыоду.

*) Тут асоба спавіцца на ленінскім вучэнні аб перарастанні буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў сацыялістычную, на пытанні аб партыі ў гады імперыялістычнай вайны.

2. Соцыялістычная індустрыялізацыя, яе значэнне ў пабудове соцыялізму.

3. Соцыялістычная рэканструкцыя с.-г.

4. Сучасны этап упу, завяршэння пабудовы фундаменту соцэканомікі і ўступленне ў перыод соцыялізму.

5. Завяршэнне першай і задачы другой пяцігодкі.

6. Клясы і клясавая барацьба ў 2-й пяцігодцы. Партыя.

7. Пытаньне аб дзяржаве ў другой пяцігодцы ў святле марксыска-ленінскага вучэння аб дзяржаве.

8. Савецкі гандаль і грошы ў 2-й пяцігодцы.

9. Праца на сучасным этапе і палепшанне матэрыяльна-бытавых умоў рабочых і працоўнага сялянства.

10. Конкрэтная эканоміка паасобных галін прамысловасці і транспарту.

IV. Асноўныя законы развіцця супярэчнасцяў капіталізму

а) Тавар і грошы.

б) Сутнасць капіталістычнай эксплёатацыі.

в) Усеагульны закон капіталістычнага назаплення.

г) Асноўныя законы капіталіст. узаўважэння і крызісу.

д) Імпэрыялізм і ўсеагульны крызіс капіталізму.

е) Сучасны этап усеагульнага крызісу капіталізму і нарастанне прадпасылак рэвалюцыйнага крызісу.

V. Партбудаўніцтва

1). Вучэнне Маркса-Леніна-Сталіна аб партыі і арганізацыйных прынцыпах бальшавізму.

2. Адзінства партыі і барацьба на 2 фронты.

3. Роль партыі ў сістэме дыктатуры пролетарыяту.

4. Перабудова партмасавай работы і задачы партарганізацыі ў прамысловасці і сельскай гаспадарцы. Увязка партмасавай работы з задачамі партасветы.

VI. Нацыянальнае пытаньне (гл. мэтодаспрацоўку. Выданьне Культпропу ЦК КП(б)Б)

VII. Арганізацыя і мэтодыка партасветы

1. Прапаганда—баявая зброя партыі.

2. Партасвета на сучасным этапе.

3. Арганізацыя партасветы.

4. Мэтодыка партасъветы.

5. Самаадукацыя, завочнае навучаньне і формы кіраўніцтва імі.

6. Пропагандыст і работа з ім.

7. Элемэнтэ ваенізацыі ў сыстэме партасъветы.

8. Работа з новымі папайненьнямі партыі.

VI I. Навыкі самастойнай работы

АПОШНІЯ ПАСТАНОВЫ ЦК УсеКП(б) і СНК СССР, ЦК КП(б)Б і СНК БССР

(Мэтодраспрацоўка)

Загатоўкі, разгортваньне колгаснага гандлю і с.-г. падатак на 1932 г.

Апублікаваньня за апошні час пастановы ЦК УсеКП(б) і СНК СССР аб збожжа і жывёлазагатоўках, аб разгортваньні колгаснага гандлю і новы закон аб сельскагаспадарчым падатку на 1932 г. набываюць значэньне вялізарнай важнасьці гістарычных дакумантаў, якія будуць мець вельмі важныя рэзультаты для далейшага разьвіцьця нашай краіны па шляху да соцыялізму.

Значэньне гэтых пастаноў заключаецца ў тым, што яны разьлічаны на яшчэ большае орган зацыйна-гаспадарчае ўчацаваньне колгасаў у іх асноўнай для данага этапу арцельнай форме разьвіцьця, на шырокае разгортваньне гаспадарчай ініцыятывы і самадзейнасьці самых шырокіх колгасных мас, на падняцьце таварнасьці соцыялістычнага сэктару сельскай гаспадаркі, на стварэньне новага магутнага вытворчага ўздыму, на далейшае разгортваньне савецкага тавараабароту і на палепшаньне, на аснове ўсяго гэтага, дабрабыту рабочай клясы, калгаснікаў, беднякоў і сярэднякоў—аднаасобнікаў.

Гэтыя пастановы зьяўляюцца выражэньнем правільнасьці генэральнай лініі партыі, паказальнікам вялізарных перамог соцыялістычнага будаўніцтва, далейшым працягам і разьвіцьцём лініі партыі на соцыялістычную перабудову сельскай гаспадаркі, на ліквідацыю кулацтва, як клясы, на базе суцэльнай калектывізацыі, лініі, якая намечана ў рашэньнях XVI зьезду ЎсеКП(б), XVII партконференцыі, XIV зьезду КП(б)Б, апошніх пленумаў

ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б, выступленьях т. Сталіна, за ажыццяўленьне якіх партыя змагаецца з усімі ворагамі сацбудаўніцтва; з правым ухілам, як галоўнай небяспекай на даным этапе, з контррэволюцыйным трацкізмам і ўсякага віду опартунізмам. У сваіх апошніх пастановах партыя выходзіць з тых суадносін класавых сіл, якія ёсць зараз у нашай краіне, з таго, што пытаньне „хто каго“ вырашана канчаткова на карысьць соцыялізму як у горадзе, так і на вёсцы, з таго, што соцыялістычная сыстэма гаспадаркі заняла пануючае месца ня толькі ў прамысловасьці, але і ў сельскай гаспадарцы.

„У сувязі з гэтай акалічнасьцю савецкая ўлада атрымала магчымасьць побач з мэтодам дзяржаўных збожжазагатовак практыкаваць, як сродак снабжэньня гарадскога насельніцтва, іншы мэтод, мэтод гандлю хлебам самімі колгасамі і колгасьнікамі“ (Пастанова ЦК і СНК). Новае заключаецца ў тым, што цяпер перад партыяй стаіць задача „спалучыць гэтыя два мэтоды і разгарнуць колгасны гандаль хлебам за кошт некаторага скарачэньня дзяржаўных збожжазагатовак па сялянскім сэктары, павялічыўшы адначасова іх па саўгасным сэктары“ (там-жа). У адпаведнасьці з гэтым пастанова ЦК і СНК ад 10.V і ў галіне жывёлазагатовак памянае ў два разы дзяржаўны плян на астатнія тры кварталы 1932 г. для колгасаў, колгасьнікаў і аднаасобных гаспадарак, павялічваючы адначасова плян здачы жывёлы саўгасамі, і прызнае мэтазгодным „даць колгасам, колгасьнікам і аднаасобнікам, якія акуратна выконваюць цэнтралізаваны плян жывёлазагатовак, поўную магчымасьць бесперашкоднага продажу буйной жывёлы, свіней, авец, усякай птушкі і мясной прадукцыі сваіх гаспадарак па рынках, базарах і праз колгасныя крамы“, а таксама і збожжа па тых цэнах, якія будуць складацца на рынку.

Задачы разгортваньня колгаснага гандлю, стымуляваньня гаспадарчай ініцыятывы і самадзейнасьці колгасьнікаў падпарадкаван і новым законам аб с.-г. падатку, які цалкам вызваляе ад абкладаньня даходы колгасаў, колгасьнікаў ад продажу с.-г. прадуктаў праз колгасныя ларкі і колгасныя базары і значна зьмяншае абкладаньне аднаасобнікаў.

Ажыццяўленьне ўказаных пастаноў партыі і ўраду паслужыць магутным вагаром для далейшага арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня колгаснага руху, асноўнай формай якога на даным этапе зьяўляецца с.-г. арцель. Было б бязумоўна вялікай памылкай

разглядаць задачу разгортвання колгаснага гандлю ізотывана ад задачы арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання колгасаў. Гэта ня дзёве розныя задачы, гэта два бакі аднаёй і тэй-жа задачы сацыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі. „Колгасны гандаль робіцца важнейшым сродкам паскарэння тавараабароту і арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання колгасаў“ (З перадавой „Правды“ ад 12 V). Пад колгас, як самастойную гаспадарчую адзінку, гэтыя мерапрыемствы падвядзаць мацнейшы эканамічны фундамент.

Барацьба за разгортванне колгаснага гандлю павінна быць адначасова самай жорсткай барацьбой з клясава-варожымі нам элементамі, з прыватнікамі, з перакупшчыкамі—спэкулянтамі, якія паспрабуюць нажыцца на гэтым, самай жорсткай барацьбой з усякімі адхіленнямі ад ленинскай лініі, супроць правага ўхілу—галоўнай небяспекі на даным этапе, супроць „лявацкіх“ суіраціўленняў разгортванню колгаснага гандлю, супроць „лявацкіх“ спроб пераскачыць праз няпройдзеную яшчэ арцельную форму колгаснага руху.

Плян прапрацоўкі тэмы

I. Апошнія пастановы партыі і ўраду—мерапрыемствы вялізарнага гаспадарча-політычнага значэння

1. Значэнне гэтых пастаноў:

а) для задач далейшага арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання колгасаў;

б) для далейшага яшчэ больш хуткага ўздыму зернявой гаспадаркі;

в) для разгортвання савецкага гандлю і важнейшага зьвязна яго—колгаснага гандлю;

г) для большавіцкага вырашэння праблемы жывёлагадоўлі;

д) для палепшання на гэтай аснове дабрабыту рабочай клясы, колгаснага і працоўнага сялянства.

2. Значэнне гэтых пастаноў як падвядзенне вынікаў буйнейшых перамог партыі ў барацьбе за хлеб, у барацьбе за сацыялізм.

II. Апошнія мерапрыемствы партыі і ўраду арганічна зьвязаны з генэральнай лініяй партыі і цалкам з яе выцякаюць.

1. Хлебныя цяжкасці 1928 г., раздробненасць і нізкая таварнасьць сельскай гаспадаркі, як іх прычына.

2. Скарыстаньне гэтых цяжкасьцяў капіталістычнымі элемэнтамі вёскі.

3. Трацкісцкі і праваопартуністычны „пляны“ выхаду з хлебных цяжкасьцяў.

4. Сформуляваная т. Сталіным у 1928 г. на падставе лінскага вучэньня задача пераводу дробнасялянскай гаспадаркі на рэльсы буйной соцыялістычнай вытворчасьці была бальшавіцкім шляхам выхаду з хлебных цяжкасьцяў.

5. Перамогі партыі на гэтым шляху і пераход на гэтай аснове, ад політыкі выцясьненьня і абмежаваньня эксплёататарскіх тэндэнцый кулацтва да ліквідацыі яго на базе суцэльнай калектывізацыі.

6. Падзеньне ўдзельнай вагі кулацтва ў загатоўках і вялізарнейшы рост ролі ў загатоўках колгасаў і саўгасаў, як выразьненьне „перамогі саўгаснай і колгаснай сыстэмы гаспадаркі над сыстэмай аднаасобнай гаспадаркі і разгрому кулацкіх элемэнтаў у вёсцы“ (Пастанова ЦК УсеКП(б) ад 6/V).

7. Выхад краіны, дзякуючы гэтаму, з крызісу зернавой гаспадаркі і пасьляховае перамаганьне цяжкасьцяў, выкліканых засухай мінулага году.

8. Магчымасьці, створаныя на гэтай аснове, для разгортваньня колгаснага гандлю і для скарачэньня дзяржаўных плянаў збожжа і жывёлазагатовак.

9. Асаблівыя соцыяльна-эканамічнай абстаноўкі ў нашай краіне, якія дазваляюць нам ажыцьцявіць гэтыя мерапрыемствы:

а) нябывалы яшчэ рост політычнай актыўнасьці рабочай клясы;

б) вялізарнейшы аўторытэт партыі сярод шырокіх мас колгасьнікаў і аднаасобнікаў;

в) „Такога становішча, якое было ў 1928 г., калі кулацтва спекулявала на нашых цяжкасьцях, затрымліваючы ў сваіх руках таварную прадукцыю, спрабавала павесьці за сабой масы сялянства, цяпер быць ня можа“ („Известия“ ад 14/V 32 г.).

10. Задача далейшага арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня колгасаў у іх сучаснай форме с.-г. арцелі, задача барацьбы з „лявацкімі“ спробамі прымусова аграмаджваць жывёлу колгасьнікаў, значэньне ў гэтым на грамку паставоў ЦК УсеКП(б) ад 4/III і 26/III 32 г., цесная арганічная сувязь паміж гэтымі пастановамі і апошнімі пастановамі ЦК і СНК.

11. Партыя дабілася гэтых перамог у бязьлігаснай барацьбе з клясамымі ворагамі, з контррэвалюцыйным трацкізмам, з правым

ухілам, як галоўнай небясьпекай на даным этапе, з опартунізмам усіх колераў, прымірэнцтвамі гнілым лібэралізмам у адносінах да яго.

III. „Пастачова ЦК і СНК адкрывае сабой новую старонку ў збожжазагатоўчай політыцы партыі“ („Правда“ ад 8 V-32 г.).

1. Скарачэньне дзяржаўнага пляну збожжазаготовак па колгасах і аднаасобных гаспадарках.

2. Пэвалічэньне збожжазагатоўчага пляну па саўгаснай сыстэме.

3. Неабходнасьць сканчэньня выкананьня пляну заготовак не пазьней 1 студзеня і стварэньня насенных фондаў у колгасах не пазьней 15 студзеня 1933 г.

4. Прадастаўленьне поўнай магчымасьці колгасам і колгасьнікам пасьля гэтых тэрмінаў „бесьперашкоднага продажу лішкаў свайго збожжа па сваім поглядзе“ (Пастанова ЦК).

5. Колгасны гандаль збожжам як важнейшая дадатковая крыніца снабжэньня працоўных.

IV. Аб пляне жывёлазаготовак і аб мясным гандлі колгасаў, колгасьнікаў і аднаасобных працоўных сялян

1. Органічная сувязь паміж гэтым мерапрыемствам і пастановай ЦК і СНК ад 6-V—32 г.

2. Зьмяншэньне па СССР у два разы дзяржаўнага пляну жывёлазаготовак на апошнія 3 кварталы 1932 г. для колгасаў, колгасьнікаў і аднаасобных гаспадарак.

3. Павялічэньне пляну здачы жывёлы саўгасамі.

„Прадастаўляючы колгасу, колгасьніку і аднаасобна працоўнаму права выконваць плян жывёлазаготовак любым відам жывёлы, партыя і ўрад даюць ім гэтым самым магчымасьць манэўраваць, разьвіваючы тыя віды жывёлагадоўлі, якія найболей прымяняльны ў даных канкрэтных мясцовых умовах“ („Известия“ ад 14-V).

4. Адмен усякіх абмежаваньняў па забоі буйной рагатай і дробнай жывёлы.

5. Прадастаўленьне колгасьнікам і аднаасобнікам, якія акуратна выконваюць цэнтралізаваны плян мясазаготовак, поўнай магчымасьці бесьперашкоднага продажу мясной прадукцыі сваіх гаспадарак.

V. Дэкрэт аб сельскагаспадарчым падатку на 1932 г.

1. Падатковая сыстэма ў нас і ў капіталістычных краінах.

а) „У капіталістаў падатковая сыстэма зьяўляецца адным з моцных сродкаў прыгнечання і эксплёатацыі самых шырокіх мас працоўных“;

б) „У Краіне саветаў падатковая політыка зьяўляецца вагаром, які садзейнічае вырашэнню чарговых задач партыі і Савецкай улады ў галіне індустрыялізацыі і соцыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі“ („Правда“ ад 7-V).

2. Закон аб сельгаспадатку на 1932 г. як сродак далейшага арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання колгасаў у іх сучаснай арцельнай форме:

а) перавагі колгасам перад аднаасобнымі гаспадаркамі;

б) перавагі арцелям перад ТАЗ-амі (гаварыствамі па супольнай апрацоўцы зямлі).

3. Задача далейшага разьвіцьця зернавой гаспадаркі стымулюецца вызваленьнем ад падатку прыросту пасеваў па цаліне.

4. Стимуляваньне новым законам далейшага разьвіцьця жы-вёлагадоўлі:

а) жывёла ўсіх відаў у колгасах не абкладаецца;

б) таксама і жывёла, якая знаходзіцца ў асабістым карыстаньні колгасьнікаў;

в) поўнасьцю вызвалены ад сельгаспадатку ўсе даходы колгасных таварных фэрм;

г) створаны рад ільгот для разьвіцьця пасеваў траў і кармо-вых караньплодаў.

5. Значэньне новага закону аб сельгаспадатку для:

а) разгортваньня колгаснага гандлю;

б) разьвіцьця тэхнічных культур;

в) сваячасовага выкананьня вытворчых і загатоўчых плянаў.

6. Клясавая сутнасьць новага закону аб сельгаспадатку:

а) індывідуальнае абкладаньне кулацкіх гаспадарак;

б) прызнакі кулацкіх гаспадарак ва ўмовах БССР;

в) „Супроць усякіх спроб тымі ці іншымі шляхамі паменшыць абкладаньне кулацкіх гаспадарак—змаганьне з усёй рашучасьцю як супроць праяў яўна опартуністычнай, антыпролетарскай практыкі“;

г) „У той-жа час весьці рашучую барацьбу з „левымі“ загібамі, са спробамі, якія мелі месца ў мінулым годзе, абкладаць

серацякія гаспадаркі ў індывідуальным пэрадку* („Правда“ ад 7-V);

д) „Неабходна змагацца супроць праваoportуністычных спроб выхаласьціць політычны зьмест і змазаць політычную сутнасьць новага зькону, спроб зьвесьці яго да сумы звычайных фінансавых мерапрыемстваў“ (там-жа).

VI Апошнія пастановы партыі і ўраду і задачы партарганізацыі

1. Улічыць урокі мінулага году і прыняць усе захады да забясьпечаньня неабходнай перабудовы збожжазагатоўчага апарату. Не пакладаць на самацёк. Збожжазагатоўкі і вываз збожжа трэба арганізаваць.

2. Неадкладна і рашуча скончыць з опортуністычнай недаацэнкай неабходнасьці разгортваньня колгаснага гандлю. І ў гэтай справе вельмі шкодным зьяўляецца самацёк. Колгасны гандаль трэба арганізаваць.

3. Значнае скарачэньне дзяржаўнага мясазагатоўчага пляну дае магчымасьць і патрабуе арганізаваць максымальна чоткае выкананьне пляну жывёлазаготовак.

Скарыстаць апошнія пастановы ЦК і ўраду для:

а) паскарэньня тэмпаў сяўбы і арганізацыі ўборачнай кампаніі,

б) узмацненьня работы па стварэньні кармовай базы жывёлагадоўлі;

в) перавыкананьня пасеўных плянаў і палепшаньня якасьці ўборкі ўраджаю.

4. Выключныя па сваёй адказнасьці задзчы падаюць на зернавыя і жывёлагадоўчыя саўгасы. Ажыццяўленьне апошніх пастаноў партыі і ўраду патрабуе ад іх:

а) давядзеньня да канца барацьбы з безгаспадарнасьцю, барацьбы за ажыццяўленьне 6 гістарычных умоў т. Сталіна;

б) сконцэнтраваньня ўсёй увагі па пытаньнях павышэньня таварнасьці.

в) барацьбы з малейшымі праявамі буржуазна-рвацкіх тэндэнцый. Саўгасы павінны паказаць колгасам прыклад выкананьня абавязаньстваў перад дзяржавай;

г) „Узорнага правядзеньня пасеўнай кампаніі ў саўгасах, правільнай арганізацыі злучкі, барацьбы за сілос, уважлівага

догляду за жывёлай, клопатаў аб яго нагуле" („Правда" ад 12-V), такога-ж узорнага правядзення ўборкі ураджаю.

5. „Зусм неадкладнай задачай зьяўляецца тэрміновае даядзенне пастаной ЦК і СНК да кожнага колгасніка і аднаасобніка („Известия" ад 14 V). Неабходна разгарнуць шырокую масавую растлумачальную работу і „ўзмацніць у многа разоў політычную згуртаванасць вакол партыі шырокіх колгасных мас" („Правда" ад 8-V).

6. Аказваць самы жорсткі адпор усякім спробам прыватніка спекулянта, кулака нажыцца на разгортванні колгаснага гандлю, затармазіць разгортванне гаспадарчай самадзейнасці мас, разлажыць колгасы энутры.

7. Задача, нарэшце, заключаецца ў тым, каб весці неаслабную барацьбу супроць правых опартуністаў, якія зьяўляюцца рупарам кулацкіх настрояў у пасабных з'яўленнях партыі, і супроць „левых" перагібшчыкаў, якія граюць на руку кулаку" („Правда" ад 8-V).

Літаратура для кіраўніка

1. Рэзолюцыі XVI з'езду ЎсеКП(б):

- а) рэзолюцыя па справаздачы ЦК УсеКП(б), разьдзел II і III;
- б) рэзолюцыя аб колгасным руху і падняцці сельскай гаспадаркі.

2. Сталін. „Пытаньні ленинізму“:

- а) „На хлебным фронце“;
- б) „Аб індустрыялізацыі краіны і правым ухіле“;
- в) „Аб правым ухіле“;
- г) „Год вялікага пералому“;
- д) „Да пытанняў аграрнай політыкі ў СССР“;
- е) „Галавакружэньне ад посьпехаў“;
- ж) „Адказ таварышам колгаснікам“;
- з) Даклад на XVI зьездзе ЎсеКП(б), разьдзел II, § § 4 і 5.

3. Рэзолюцыя XVII партконференцыі „Аб дырэктывах да складаньня другой пяцігодкі“.

4. Рэзолюцыя XIV з'езду КП(б)Б па справаздачы. т. Шаранговіча, разьдзел 3.

5. Пастанова Кастрычніцкага пленуму ЦК УсеКП(б) 1931 г. „Аб разгортванні савецкага гандлю і палепшаньні снабжэньня рабочых“.

6. Матэрыялы лістападаўскага (1931 г.) пленума ЦК КП(б)Б.

7. Майская (1931 г.) адозва ЦК, СНК і Цэнтрсаюзу аб рабоце спажывецкай коопэрацыі і разгортваньні савецкага гандлю.

8. Гагоўскі, „Савецкі гандаль на сучасным этапе („Большевик“, № 11 за 1931 г.).

9. Лейбман, „За далейшае разгортваньне савецкага гандлю („Большевик“, № 21 за 1931 г.).

(Даная распрацоўка вышля паасобным выданьнем. Там ёсьць рабочы матэрыял для слухачоў).

АБ ВЫДАНЬНІ ЖУРНАЛУ „ЗА ЛЕНІНСКУЮ ВУЧОБУ“

Дарагія таварышы!

З чэрвеня м-ца г. г. будзе рэгулярна выходзіць масавы паўтарадэкадны журнал „За ленінскую вучобу“, орган Культпропу ЦК КП(б)Б. Журнал „За ленінскую вучобу“ ставіць перад сабой наступныя задачы:

1. Весці барацьбу за аўладаньне членамі і кандыдатамі партыі, комсамольцамі, шырокім актывам рабочых і колгаснікаў марксысцка-ленінскай тэорыяй, за ўзбраеньне іх праз большгвіцкую прапаганду гэтай тэорыяй, якая мобілізуе пролетарыят, колгаснае сялянства і „заўтрашніх колгаснікаў“ на актыўны, сьвядомы ўдзел у пабудове бяскласавага соцыялістычнага грамадства. Журнал „За ленінскую вучобу“ ставіць сваёй задачай дапамагчы выхоўваньню ў духу інтэрнацыянальнай солідарнасьці, аўладаньню культурай нацыянальнай па форме і пролетарскай па зьмесьце, барацьбы за ажыццяўленьне ленінскай нацыянальнай політыкі. Журнал „За ленінскую вучобу“ ставіць сваёй мэтай барацьбу супроць скажэньняў марксысцка-ленінскай тэорыі, супроць, ухілаў ад генэральнай лініі партыі і прымірэнства да іх. Супроць правага ўхілу, як галоўнай небясьпекі, „левага“ опартунізму, супроць трацкізму—перадавога атраду контррэвалюцыйнай буржуазіі і супроць працягваньня трацкісцкай контрабанды. Барацьба на два фронты, за рэалізацыю ўказаньняў правадыра партыі т. Сталіна, за папулярызацыю і прасоўваньне дырэктыў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б да кожнага рабочага, колгасніка і аднаасобніка—бедняка і сьрадняка, праз усю сыстэму більшаўскай прапаганды—вось задачы, якія ставіць перад сабой журнал.

2. Журнал „За ленінскую вучобу“ будзе абслугоўваць прапандыстаў і слухачоў сярэдніх і нізавых зьвельняў партасьветы, прапандыстаў РК і ГК, парткому, ячэйкі, інструктароў па партасьвеце.

3. Аказваць дапамогу ў справе арганізацыі марксысцка-ленінскага выхаваньня членаў і кандыдатаў партыі, комсамолу і бес-

партыйнага актыву ў справе выхоўвання з нозага папаўнення партыі стойкіх левіцэў-бальшавікоў, у справе падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі кадраў ячэйкавага і рэснага партыйнага і комсамольскага актыву, у прыватнасці перападрыхтоўкі новых кадраў рабочых, саўгасных і колгасных прапагандыстаў.

Журнал „За левіцкую вучобу“ будзе дапамагаць цеснай увязцы партвучобы з задачамі соцбудаўніцтва, увязцы вучобы з барацьбой за прамф.плян на кожным прадпрыемстве, заводзе, новабудуці, саўгасе, колгасе, МТС, у цэху, брыгадзе, змене, перабудове сеткі партасветы прымяняльна да нязвога вытворчага звыча; дыфэрэнцыраванаму падыходу ў партвучобе.

4. Асвятляць пытанні арганізацыі і методыкі партыйнай прапаганды, вопыт прапагандысцкай работы і становішча вучобы ў рэчах, на прадпрыемствах, у колгасах, МТС, саўгасах, у ВНУ, ВТНУ, установах.

5. Абслугоўваць прапагандыстаў вучэбнымі плянамі, праграмамі і іншымі методычнымі спосабамі, справаздачнымі матэрыяламі па асноўных пытаннях соцьялістычнага будаўніцтва і міжнароднага становішча, аглядамі літаратуры для сеткі партасветы, консультацыямі па соцьялістычных і гаспадарчых пытаннях.

6. Усе гэтыя задачы толькі тады будуць выкананы з поспехам, калі культпробы, сакратары парткомаў, ячэек КП(б) і ЛКСМ, прапагандысты і слухачы прымуць актыўны ўдзел у рабоце журналу „За левіцкую вучобу“. Чакаем ад вас матэрыялаў аб вопыце работы па партыйнай, комсамольскай вучобе, аб пераходзе на летнія формы, аб становішчы пропкадраў, падрыхтоўцы і перападрыхтоўцы кадраў рабочых, колгасных і саўгасных прапагандыстаў, аб становішчы методыкі і арганізацыі партыйнай і комсамольскай асветы, аб разгортванні соцспарніцтва ў сыстэме партыйнай і комсамольскай асветы, аб увязцы тэорыі з практыкай, аб завочнай вучобе. Чакаем вашы запатрабаванні да журналу „За левіцкую вучобу“.

7. Першы нумар журналу шырока абгаварыце на занятках школ і гурткоў і ўсе заўвагі, якія будуць, пасылайце ў рэдакцыю.

8. Разгарніце масавую падпіску на журнал з такім разьлікам, каб кожны прапагандыст, кожная школа і гурток выпісвалі журнал „За левіцкую вучобу“ (цэна паасобнаму нумару—20 кап., падпісная цэна ў месяц—40 кап., квартал—1 руб. 20 кап., паўгода—2 руб. 40 кап., на год—4 руб. 80 кап.).

Падпіска прымаецца Дзяржаўным Выдавецтвам Беларусі і паштовымі аддзяленнямі.

Разгарніце падпіску па калектывах, ячэйках, прадпрыемствах, саўгасах і колгасах.

Адрас рэдакцыі: Менск, вул. Чырвонаармейская. Культпроп ЦК КП(б)Б, пакой № 51.

Заг. Культпропу ЦК КП(б)Б Чарнушэвіч.

Заг. Сэктарам пропаганды Балабанаў.

АБ ПАБУДОВЕ СЕТКІ ПАРТАСЬВЕТА

У дадатак да раней дадзенай дырэктывы аб бесьперапынным навучальным годзе, бесьперапынным комплектаваньні і пераходзе на летнія формы работы—Культпроп ЦК КП(б)Б прапануе ў справе арганізацыі сеткі партасьветы і яе разьортваньні кіравацца наступным:

1. Асноўны ўпор у рабоце па кіраўніцтве работай сеткі партасьветы павінен быць зроблены на ідэалёгічную вытрыманасьць выкладаньня, на яго якасьць, на ліквідацыю абязьлічкі ў сыстэме партпропаганды, на 100-процанты ахоп усімі відамі партасьветы партынага і комсамольскага складу і ўцягненьне буйных і рабочых і работніц, колгаснікаў і колгасніц у сыстэму партасьветнай сеткі, асабліва па наладжваньні сыстэматычнай бесьперабойнай работы ўсёй сыстэмы партыйнай пропаганды. Асобным яе зьвязном павінна праходзіць работа з новымі папаўненьнямі партыі—маладымі членамі і кандыдатамі КП(б)Б.

Паставіць перад партарганізацыяй і пропагандыстамі кандыдацкіх школ наступную задачу: з школы, гуртка не павінен выйсьці слухач, ня ведаючы статуту і праграмы партыі і Комінтэрну, гісторыі бальшавізму, задач 2-й пяцігодкі, стрыжнёвых пытаньняў політыкі партыі. Школа, гурток, пропагандыст, якія працуюць з новымі папаўненьнямі, павінны ведаць сваіх слухачоў, падрыхтаваць алошніх да выкананьня заданьняў ячэйкі і калектыву і дапамагчы ў справе вывучэньня асабістых якасьцяў кандыдата, у пераводзе яго у члены КП(б)Б. Адсюль барацьба ня толькі за поўны ахоп новых папаўненьняў партасьветаў, не дапускаючы ні ў якім разе падмены яе другімі відамі навучаньня,

але і асаблівая ўпорная сыстэматычная барацьба за якасьць партвыхаваўчай работы, сыстэматычная падрыхтоўка і перападрыхтоўка пропагандыстаў, якія працуюць з новымі папаўненьнямі, вывучэньне іх якасьці і здольнасьці працаваць над падрыхтоўкай новых членаў і кандыдатаў КП(б)Б.

2. На працягу летняга часу (май—верасень) трэба правесці падрыхтоўку і перападрыхтоўку пропкадраў раёну. Асноўная задача ў гэтай галіне—скарыстаць усе магчымасьці для падрыхтоўкі рабочых, саўгасных і колгасных пропагандыстаў, працуючых неласрэдна ў цэху, брыгадзе і г. д.

3. Выдзеліць паказальныя школы і марксысцка-ленінскія гурткі на вядучым прадпрыемстве вашага раёну, а таксама ў буйнейшым саўгасе, колгасе, МТС, скарыстоўваючы вопыт работы паказальных школ і гурткоў у астатніх зьвёньнях партасьветы. Для гэтага работнікаў Культпропу РК і ГК (заг. культпропу, прапандыстаў, заг. партгабінэтаў) прымацаваць да паказальных школ і гурткоў, і да школ і гурткоў іншых найбольш буйных па сваім значэньні прадпрыемстваў, за якія яны нясуць адказнасьць перад парткамамі. Увесці ў сыстэму прапрацоўку асноўных задач, якія стаяць перад партыяй, партарганізацыяй раёну, прадпрыемства, саўгасу, колгасу і МТС. Работу мэтадычнага бюро орыентаваць на выкананьне ўказаных вышэй задач і ўвэзку бальшавіцкай тэорыі з практыкай соцбудаўніцтва. Ліквідаваць недахопы па ўцягненьні работніц і колгасьніц у сыстэму партасьветнай сеткі.

4. Зьварнуць увагу райкомаў і гаркомаў, што на прапандысцкім фронце амаль што не разгорнута работа па ажыцьцяўленьні б умоў т. Сталіна, асабліва ў галіне ўраўнілаўкі і абязьлічкі. Гэта выражаецца ў тым, што адсутнічае сваячасовае рэагаваньне на прарывы і недахопы ў рабоце сеткі. Адсутнічае гібкасьць у сэнсе сваячасовай ліквідацыі адсёву. Адсутнічае і сталы дакладны ўлік ахопу партыйна-комсамольскай арганізацыі ўсімі відамі марксысцка-ленінскага выхаваньня па раёне. Неабходна паведамляць Культпроп ЦК на першае чысло кожнага месяца аб процантным ахопе членаў партыі, кандыдатаў і комсамолу паасобна па кожным відзе партасьветы: партшколы, марксысцка-ленінскія гурткі і т. д. Адсутнічае характарыстыка новых рабочых ппаўненьняў па іх соцэальным паходжаньні, агульнай і палітычнай пісьменнасьці, нацыянальнаму складу і т. д., а таксама недастатковая характарыстыка новых папаўненьняў партыі і ком-

самолу. Усё гэта гаворыць аб недахопах у сэнсе канкрэтнага і апэратыўнага кірэўніцтва на вжнейшых вучастках марксысцка-ленінскага выхавання. Гэты недахоп трэба ліквідаваць, ажыццяўляючы ў умоў т. Сталіна ва ўсёй сыстэме прапагандысцкай работы. Улік работы і праверка выканання павінны заняць адпаведнае іх значэнню месца.

5. Констатуючы, што соцсаборніцтва, як сацыялістычная форма працы і вучобы, разгорнуты недастаткова, формальна без падвядзення вынікаў соцсаборніцтва і ўдарніцтва паміж слухачамі, школамі, раёнамі, распрацаваць канкрэтныя мерапрыемствы, выявіць зьвеньні, паасобных прапагандыстаў, слухачоў, неахопленых соцформамі вучобы, прыняць адпаведныя меры да сакратароў ячэек, якія ігноруюць соцсаборніцтва і ўдарніцтва, шырока апаўсяціць аб гэтым праз друк і т. д.

6. У бліжэйшы час забяспечыць глыбокую прапрацоўку дырэктыў СНК і ЦК КП(б)Б аб складанні другой пяцігодкі БССР, увязаўшы гэта ў матэрыяламі распрацоўкі пяцігодкі па горадзе, раёне, прадпрыемстве.

7. Культпроп адзначае, што пытанне ўвязкі тэорыі ў практыкай праводзіцца формальна па радзе вучасткаў партасветнай сеткі. Заўважаны выпадкі, калі зрыў заняткаў мотывіруюць тым, што ёсць больш важныя задачы, як пасеўкампанія, выкананне прамфінпляну і т. д. З гэтымі опартуністычнымі настроямі трэба рашуча змагацца. Уся сыстэма марксысцка-ленінскай прапаганды павінна мобілізаваць працоўныя масы на выкананне пасеўнай кампаніі, прамфінпляну, на арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне колгасаў. Неабходна ўзняць вывучэнне сучасных задач і вывучэнне класавай барацьбы на даным этапе на належную тэарэтычную вышыню.

8. Сетку партасветы будаваць выходзячы з вытворча-бытавых умоў рабочых, колгаснікаў, транспартных рабочых, будаўнікоў, сплаву, лесазагатоўак торфазаводаў і т. д., з мэтай набліжэння сыстэмы партпропаганды да слухачоў. Для арганізацыі сталай сеткі партасветы ў кожным раёне і магчымасці пераходу слухачоў з ніжэйшых яе зьвеньняў у вышэйшыя, Культпроп ЦК КП(б)Б на падставе дырэктыў Культпропу ЦК УсеКП(б) прапануе пабудаваць апошняю наступным чынам:

а) Пры ўсіх цэхавых, саўгасных, колгасных, МТС ячэйках арганізаваць партшколы, пачатковая ступень якіх разлічана на тры месяцы і абавязкова для кандыдатаў КП(б)Б, і павышаная

ступень таксама 3 мес., разьлічана на кандыдатаў і членаў КП(б)Б, скончыўшых першую ступень або якія маюць падрыхтоўку ў аб'ёме кандыдацкай школы. Пры парткомах, партколектывах прадпрыемстваў, буйных цэхавых ячэйках, сьўгасах, колгасах, МТС організоўваюцца 6 месячныя партшколы для ахопу членаў і кандыдатаў партыі, якія маюць падрыхтоўку ў аб'ёме партыйнай школы.

б) Пры парткомах буйных прамысловых прадпрыемстваў і райкомах організац азнагадовую вячэрнюю СПШ, разьлічаную на падрыхтоўку партактыву. Як пры 6 месячнай партшколе, так і пры гадовай ВСПШ організац марксысцка-ленінскія гурткі.

в) Трохгадовыя вячэрнія комвузы, якія ёсьць у Менску, Гомелі, Віцебску, Магілёве, Бабруйску, Воршы, Рагачове, Лепелі, Барысаве — рэарганізац у 2-гадовыя, організац філіялы гэтых комвузаў на буйных прадпрыемствах (Гомсельмаш, Бабруйскі дрэваапрацоўчы комбінат, ф-ка штучнага валакна і на іншых буйных прадпрыемствах). Сьпіс філіялаў пасьля зацьверджаньня адпаведнымі РК або ГК прыслаць у Культпроп ЦК. Мазырскаму, Рэчыцкаму, Койд наўскаму, Жлобінскаму і Крычаўскаму Райкомам прыняць захады да організацыі 2-гадовых вячэрніх комвузаў к 1/1—1933 г.

9. Зараз жа, выходзячы з вышэй указанага, організац сетку партасьветь, як стала функцыянуючую, перагледзець контрольныя лічбы па партасьвеце на 1932 г., удакладніўшы іх і дачеўшы да кожнай школы, ячэйкі. Складьці контрольныя лічбы на 1933 г. не пазьней I/IX-1932 г.

Работа па перабудове сеткі, перагляду контрольных лічбаў на 1932 г. і дачэньні іх да кожнай ячэйкі, школы павінна быць скончана да 15/VI-32 г. Разам з гэтым перагледзець склад прапагандыстаў, удасканаліць пагрэбінасьць у прапагандысцкіх сілах, заняцца сталай падрыхтоўкай прапагандыстаў, уцягваючы таксама старых бальшавікоў у якісьці прапагандыстаў. Побач з стала існуючай сеткай партасьветы шырока скарыстаць, асабліва ў летні пэрыод, дапаможныя формы партвучобы, школы аднадзеўкі, сэмінары ўдарнікаў, каротка-тэрміновыя курсы, пропсэмінары партактыву, гурткі бягучай політкі, 5-10 дзённыя школы і т. д.

У пунктах, дзе немагчыма організац стала функцыянуючую школу (тэрыторыяльная раскіданасьць партыйцаў і б/п актыву), скарыстаць школы перасоўкі.

10. Становішча з марксысцка-ленінскім выхаваньнем комсамольскіх арганізацый патрабуе таго, каб партшколы, партчэйкі гэтую работу ўзялі пад непасрэдны контроль і праверку работы. Прадугледзьце сетку комсамольскай вучобы, падрыхтоўку прапандыстаў для гэтай вучобы.

11. Згодна дырэктыў Культпропу ЦК УсеКП(б) забараніць на год арганізацыям перакідваць пазаштатных і штатных прапандыстаў на іншую работу, вызваліўшы іх ад іншых партнагрузак.

12. Увесці ў практыку выезды прапандыстаў гарадскіх прадпрыемстваў на вёскі па правядзеньні эпізодычных выдаў партнавучання.

13. Пры ўсіх буйных прадпрыемствах, саўгасах і калгасах арганізаваць партгабінэты, сконцэнтравалі ў іх мэтодычную і кансультацыйную дапамогу прапандыстам.

Увесці, як сістэму, абавязковыя раённыя або куставыя прасэмінары, якія праводзяць заняткі ня менш аднаго разу ў месяц (раённыя), перад распрацоўкай кожнай новай тэмы праграмы (на кустах і на прадпрыемствах). Прыцягнуць на выначаныя зараз эпізодычныя курсы партактыву ўсіх працуючых прапандыстаў. Скарыстаць на прапрацоўцы выяжджаючы на раён партактыву (падрыхтаваўшы яго папярэдне праз кансультацыю і сэмінарскую работу па асобных прашэдзеньнях і мэтах прапанды).

Арганізаваць завочную вучобу партактыву, скарыстаць радыёкурсы, лектарскія групы і т. д.

Даць ня менш аднаго дня ў дэкаду для вучобы партактыву. Паставіць перад раённым і нязавым друкам задачу сістэматычна барацьбы за якасьць партпрапанды, за сталую вучобу партарганізацыі, засабліва новых яе папярэдняў, барацьбы за падрыхтаванасьць прапандыста, за ідэалёгічную вытрыманасьць выкладаньня і вытрыманы падручнік.

Культпроп ЦК КП(б)Б прапануе арганізаваць пасьпяхова выкананьне гэтых дырэктыў.

Ліст прапрацаваць на бюро ГК і РК КП(б)Б, на нарадапартактыву і прапандыстаў.

Нам. заг. Культпропам ЦК КП(б)Б Залатухін.

Загадчык Сэктарам прапанды Балабанаў.

АБ РАЗГОРТВАНЬНІ МАРКСЫСЦКА-ЛЕНІНСКАГА ВЫХАВАНЬНЯ НА ТОРФАРАСПРАЦОЎКАХ

Барацьба за 1,5 млн. т торфаздабычы ў 1932 г. на БССР гэта барацьба ўсёй КП(б)Б за выкананьне народнагаспадарчага пляну, за пяцігодку ў 4 гады.

Выкананьне праграмы торфаздабычы ў значнай меры будзе залежаць ад правільнай пастаноўкі бальшавіцкай прапаганды, ад правільнага абслугоўваньня культработай торфарабочых.

Культпрон ЦК КП(б)Б лічыць, што асноўным зьместам прапагандысцкай работы на торфараспрацоўках павінна стаць папулярызацыя рашэньняў XVII Усесаюзнай партканфэрэнцыі, XIV зьезду КП(б)Б, сакавіцкага пленуму ЦК і ЦКК і апошніх пастаноў ЦК УсеКП(б) і СНК СССР аб збожжа і жывёлазагатоўках, разгортваньні колгаснага гандлю і аб с./г. падатку, дырэктыў ЦК КП(б)Б і СНК БССР аб складаньні другой пяцігодкі. Райкомы і ячэйкі КП(б)Б зараз-жа павінны разгарнуць работу па найбольш поўным ахопе партвыхаваўчай работай партыйных і комсамольскіх арганізацый і беспартыйных рабочых на торфараспрацоўках.

Асноўнай формай масавай сеткі партасьветы на торфараспрацоўках павінна быць пачатковая саўпартшкола, разьлічаная тэрмінам на 3—4 м-цы (праграма пачатковай саўпартшколы прыкладаецца).

У процэсе работы школа павінна мобілізаваць слухачоў, а праз іх і астатнюю масу тарфянікаў на барацьбу за выкананьне і перавыкананьне плянаў здабычы торфу, на аснове правядзеньня шасьці гістарычных умоў т. Сталіна; падняць іх вытворчую актыўнасьць, выхаваць з іх перадавых ударнікаў і лепшых колгаснікаў і падрыхтаваць лепшых ударнікаў да ўступленьня ў рады КП(б)Б.

Улічваючы асаблівыя ўмовы працы на торфаздабычы, Культпрон ЦК абавязвае партарганізацыі праявіць выключную гібкасць у кіраўніцтве партвыхаваўчай работай тарфянікаў, прыстасоўваючы формы і мэтоды партасьветы да вытворчасьці, брыгады, разгортваючы марксысцка-ленінскія гурткі, гурткі бягучай політыкі, дні ўдарнай вучобы, школы аднадзеўкі, трохдзеўкі і т. д. Райкомам неабходна сыстэматычна пасылаць на месцы работы прапагандыстаў.

У сыстэме партасъветы павінна быць разгорнута сёцпаборніцтва і ўдарніцтва паміж школамі, гурткамі і асобнымі слухачамі. Організуйце грамадзкі буксір для адстаючых зьвеньняў партвучобы і паасобных слухачоў, практыкуйце політбаі і іншыя формы разгортваньня актыўнай партасъветнай работы. Для аўладаньня тэхнікай тарфянай вытворчасьці і ўноў уведзеных механізмаў неабходна арганізаваць для торфарабочых тэхнічныя гурткі, тэхлекцыі і г. д.

Усёй сыстэме партасъветы неабходна мець на ўвазе, што клясавы вораг будзе імкнуцца пралезьці ў рабочую масу тарфянікаў і шкодзіць выкананьню програм торфаздабычы. Парткомы, пропагандысты і слухачы павінны праяўляць пільнасьць і змагання з усякага роду вылазкамі клясавага ворага, даваць сваячасовы і рашучы адпор. Важнейшай задачай партшкол, гурткоў зьяўляецца выхаваньне членаў і канд. КП(б)Б у духу бальшавіцкай непрымірымасьці і прынцыповасьці ў барацьбе за генэральную лінію партыі на два фронты, супроць правага ўхілу, як галоўнай небясьпекі на даным этапе, супроць „левага“ опартунізму і контррэвалюцыйнага трацкізму, супроць прымірэнства і гнілога лібэралізму.

Баявымі лёзунгамі ўсёй работы партасъветы павінны быць:

100-процэнтны ахоп партыйнай і комсамольскай арганізацыі, асабліва кандыдатаў, а таксама беспартыйнага актыву партвучобай. Бальшавіцкая вытрыманасьць выкладаньня, выкананьне і перавыкананьне колькасных і якасных паказальнікаў пляну торфаздабычы, сваячасовая вывозка торфу, увязка тэорыі з практыкай.

Заг. Культпропам ЦК КП(б)Б Чарнушэвіч.

Заг. Сэктарам пропаганды Культпропу ЦК КП(б)Б Балабанаў.

АБ РАЗГОРТВАНЬНІ МАРКСЫСЦКА-ЛЕНІНСКАГА ВЫХАВАНЬНЯ НА ВОДНЫМ ТРАНСПОРЦЕ

Марксысцка-ленінскае выхаваньне на водным транспорце пастаўлена зусім вездавальняюча.

Культпроп ЦК КП(б)Б прапануе ўсім партарганізацыям забясьпечыць сваячасовае разгортваньне марксысцка-ленінскага выхаваньня, мобілізуючы членаў і кандыдатаў партыі, а праз іх

ую водніцкую масу на выкананьне і перавыкананьне плянаў перавозак.

Паводле пляну рачны транспорт БССР у бягучым годзе павінен перавезьці 615 тыс. *т* груза (54 млн. тона-кілёметраў).

Гэты плян перавозак павялічан больш чым на палову супроць мінулага году, але ён зусім рэальны. Патрабавецца толькі бальшавіцкая ўдарная работа па ліквідацыі ўсіх тых недахопаў, якія мелі месца ў мінулым годзе; па карэннай перабудове сыстэмы ўсёй работы ў напрамку практычнай рэалізацыі 6 умоў т. Сталіна, жорсткай барацьбы з усімі праяўленьнямі опартунізму, бюрократызму, коснасьці і непаваротлівасьці апарату, пры ўстанаўленьні цьвёрдага опэрацыйнага кіраўніцтва ўсімі зьвеньнямі гаспадаркі воднага транспарту.

Выкананьне праграмы перавозак у значнай меры будзе залежыць ад правільнай пастаноўкі бальшавіцкай прапанды, ад шырока разгорнутай політычна-масавай работы сярод воднікаў. Лёзунгам кожнага водніка павінна быць ніводнай аварыі, ніводнай паўторнасьці рамонту, за пролетарскую дысцыпліну працы, за выкананьне і перавыкананьне плянаў перавозак.

Сетка партасьветы ва ўмовах воднага транспарту павінна будавацца па прынцыпе пабудовы партарганізацый і вытворчасьці берагавыя, суднавыя ячэйкі КП(б)Б, партгрупы і т. д.

Асноўнай формай партвучобы зьяўляецца 3-4 месячная партшкола. Акрамя гэтай партшколы, неабходна арганізаваць марксысцка-ленінскія гурткі і т. д. (праграма трохмесячнай школы даслаецца, скарыстайце мэтад распрацоўкі Культпропу ЦК КП(б)Б).

РК КП(б)Б павінен арганізаваць і паслаць на судны часовыя пропгрупы, якія-б дапамагалі ячэйкам разгарнуць марксысцка-ленінскае выхаваньне і партыйна-масавую работу. Для аўладаньня тэхнікай воднага транспарту неабходна арганізаваць тэхгурткі. Асноўным зьместам усёй прапандысцкай і політычна-масавай работы на водным транспорце павінна быць папулярызацыя рашэньняў XVII партканфэрэнцыі і XIV зьезду КП(б)Б і рашэньняў апошняга сакавіцкага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б, задач стаячых перад усёй прамысловасьцю і с.-г. СССР і БССР і ў прыватнасьці водным транспортам, папулярызацыя асноў 2-й пяцігодкі, папулярызацыя рашэньняў ЦК УсеКП(б)Б аб збожжа і мясазагатоўках, аб разгортваньні колгаснага гандлю і аб с.-г.

падатку на 1932 г. Павесьці рашучую барацьбу з опартуністыч-
нымі настроямі аб немагчымасьці ў летні час займацца вучобай.

Аб выніках і ходзе вучобы паведаміце Культпроп ЦК свая-
часова.

Нам. Заг. Культпропу ЦК Залатухін.

Заг. Сэктарам пропаганды Культпропу ЦК КП(б)Б Балабанаў.

РЭДКАЛЕГІЯ	{	ЗАЛАТУХІН	АДКАЗНЫ	{	ЗАЛАТУХІН.	
		УЛАЗАЎ				
		СЯМЁНАЎ				РЭДАКТАР
		ГРЫЦКЕВІЧ				
		КЛІМАЎ				
		ГУРВІЧ				

Адрас рэдакцыі: Менск, Чырвонаярмейская, ЦК КП(б)Б, пакой
№ 51.

ЗЬМЕСТ

	Стар.
Ад рэдакцыі	3
Пастанова сакратарыяту ЦК КП(б)Б аб становішчы марксыска-ленінскага выхавання на прадпрыемствах г. Барысава	5
Балабанаў П. — Зьмест і формы партыйнай вучобы.	7

Вопыт месц

Улазаў і Клімаў. — Развал партасьветы на буйнейшых прадпрыемствах г. Барысава	15
Д. О. — Прыклады дрэннай якасьці партасьветы (з матэрыялаў абсьледваньня брыгадай Культпропу ЦК КП(б)Б партасьветы па г. Віцебску).	24

Програмы і мэтад распрацоўкі

Навучальны плян 2-месячных і месячных курсаў падрыхтоўкі і перападрых- тоўкі нізавога актыву і рабочых пропагандыстаў	34
Мэтад распрацоўка — Апошнія паставы ЦК УсеКП(б) і СНК СССР, ЦК КП(б)Б і СНК БССР, (загатоўкі, разгортваньне колгаснага гандлю і сельгаспадатак на 1932 г.	39

Дырэктывы Культпропу ЦК КП(б)Б

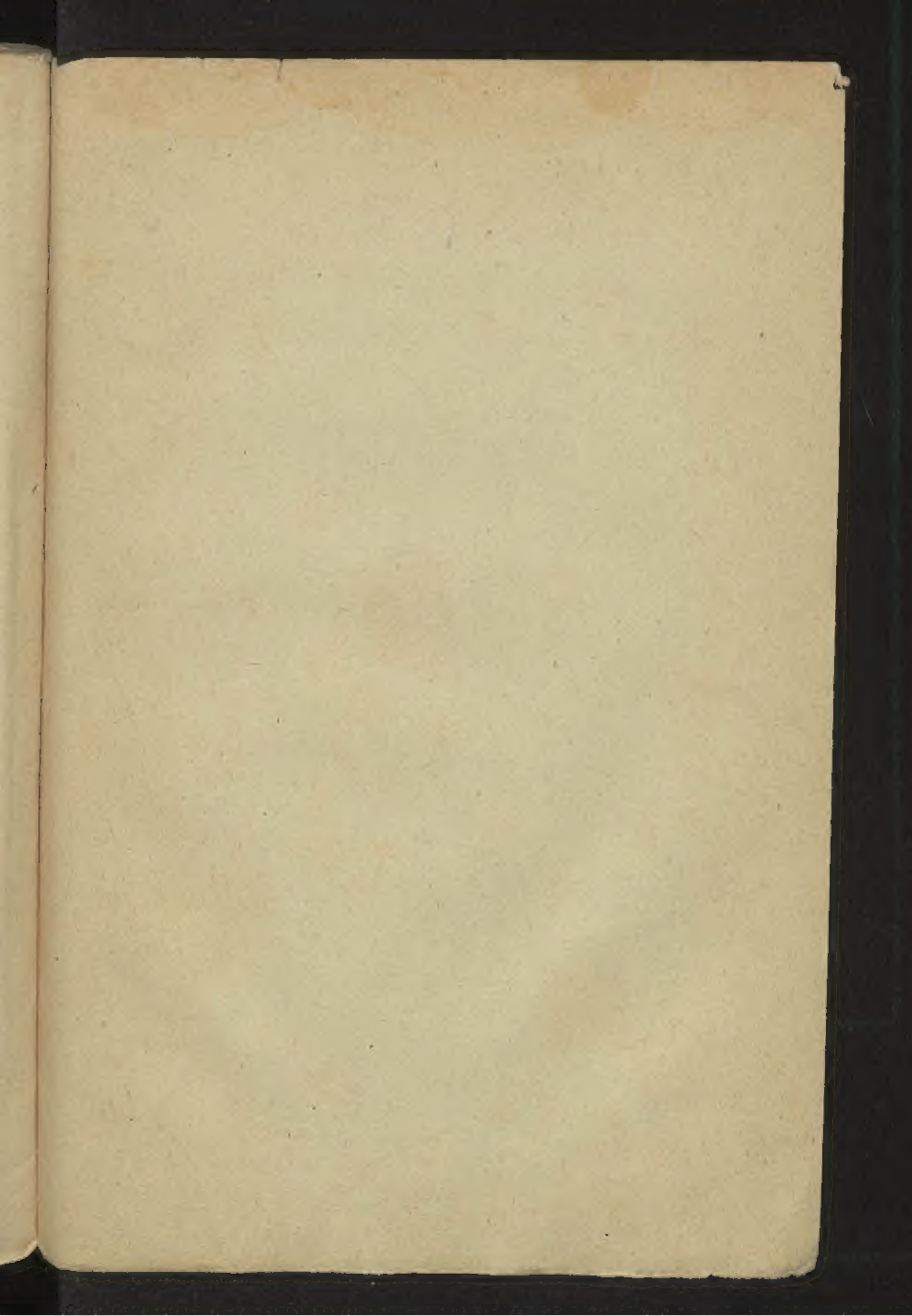
Аб выданьні журналу „За ленінскую вучобу“.	48
Аб пабудове сеткі партасьветы	50
Аб разгортваньні марксыска-ленінскага выхаваньня на торфараспрацоўках	55
Аб разгортваньні марксыска-ленінскага выхаваньня на вадным транспарце	56

Цена 20 коп.

Цана 30 кап.

1116

1007-162

800000002378263

